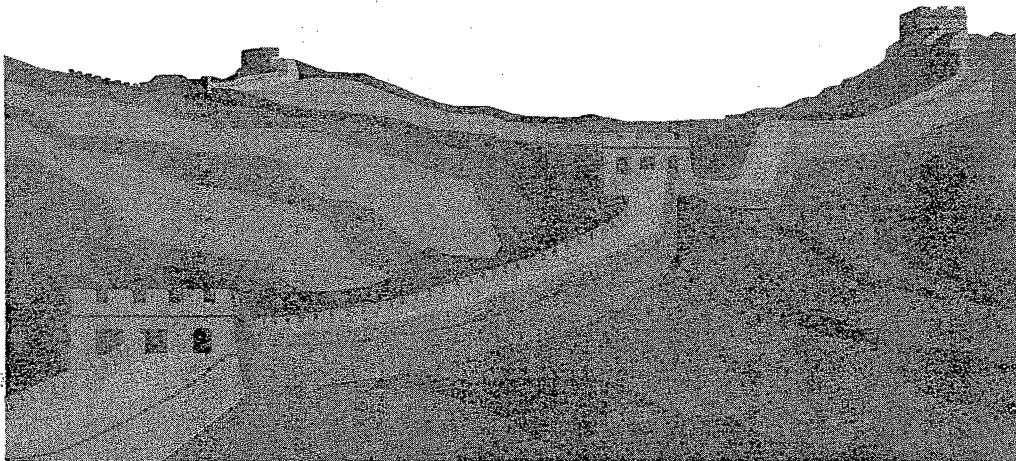

การปฏิรูประบบเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีน และมณฑลยูนนาน ช่วงปี 2521 - 2538*

พรทิพย์ เจริญวิทย์

บทความนี้มีจุดประสงค์ที่จะศึกษาถึงการดำเนินการปฏิรูประบบเศรษฐกิจและนโยบายการเปิดประเทศของจีนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 เป็นต้นมา โดยแสดงข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจของจีนและมณฑลยูนนาน ตลอดจนข้อมูลทางด้านการค้าระหว่างประเทศกับไทย บทความนี้จะนำเสนอเนื้อหาไว้ 3 ส่วนด้วยกัน คือ ส่วนแรกเป็นการศึกษาถึงวิวัฒนาการการปฏิรูประบบเศรษฐกิจของจีนตั้งแต่ปี พ.ศ.

2521 เป็นต้นมา ส่วนที่สองศึกษาถึงภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของจีนและการค้ากับไทย ช่วงปี พ.ศ. 2521 - 2538 และส่วนสุดท้ายทำการศึกษาถึงภาวะเศรษฐกิจของมณฑลยูนนานซึ่งเป็นมณฑลหนึ่งของจีนที่มีโครงการความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนกับประเทศไทยและประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงอื่น ๆ

* การศึกษานี้ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ส่วนที่ 1 การปฏิรูประบบเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาชนจีน

1.1 ข้อมูลทั่วไป

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมีพื้นที่ประมาณ 9.6 ล้านตารางกิโลเมตร ในจำนวนนี้เป็นพื้นที่เพาะปลูกร้อยละ 10 ป่าไม้ร้อยละ 13 ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ร้อยละ 33.2 และอื่นๆ อีกร้อยละ 43.2 มีประชากรมากที่สุดในโลกถึง 1211.21 ล้านคน (ปี 2538) ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมีระบบการปกครองแบบสังคมนิยม โดยมีพรรคคอมมิวนิสต์จีน (Chinese Communist Party : CCP) เป็นสถาบันการเมืองที่มีอำนาจสูงสุดในการกำหนดนโยบาย รัฐบาลและรัฐสภาจะปฏิบัติตามมติและนโยบายที่พรรคฯ กำหนด ประธานาธิบดีคือ นายเจียง เจ๋อหมิน ซึ่งรับตำแหน่งตั้งแต่ปี 2536 จนถึงปัจจุบัน และนายกรัฐมนตรีคือ นายจูหรงจี ซึ่งเพิ่งเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2541

จีนแบ่งเขตการปกครองออกเป็นมณฑล เขตปกครองตนเอง และเขตเทศบาลมหานคร ดังนี้คือ

1) มณฑล (provinces) มีทั้งหมด 22 มณฑล ซึ่งแต่ละมณฑลจะแบ่งเป็นระดับอำเภอ (hsien) และตำบล (hsiang) ในมณฑลหนึ่ง ๆ จะมีเมืองหลวงประจำมณฑล

2) เขตปกครองอิสระ (autonomous regions) มีทั้งหมด 5 เขตปกครองอิสระ ซึ่งได้แก่ มองโกเลีย ชีเจียง กวางสี หมิงเซีย และซินเจียง

3) เขตเทศบาลมหานคร (municipalities) มีทั้งหมด 4 เขตเทศบาลมหานคร ซึ่งได้แก่ ปักกิ่ง เซี่ยงไฮ้ เทียนจิน และฉงชิ่ง

1.2 การปฏิรูประบบเศรษฐกิจ

การดำเนินการปฏิรูประบบเศรษฐกิจของจีน มี 3 ช่วง ดังนี้คือ

1.2.1 ช่วงปี พ.ศ. 2521 - 2527 เป็นช่วงเริ่มแรกของการปฏิรูประบบเศรษฐกิจ โดยเน้นการพัฒนาพื้นที่ในเขตชนบทเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการปฏิรูปภาคเกษตรกรรม ซึ่งแต่เดิมนั้นใช้ระบบคอมมูนในการเกษตร โดยคอมมูนเป็นผู้ดูแลการบริหารและการผลิตสินค้า ผลผลิตที่ได้เข้าคอมมูนทั้งหมด ต่อมาได้เปลี่ยนมาเป็นระบบสัญญาข้อตกลงหรือรับเหมา (contract system) คือทางรัฐบาลจะทำสัญญากับเกษตรกรในการผลิตสินค้า ว่าจะผลิตอะไร จำนวนเท่าไร และขายให้กับรัฐในจำนวนเท่าไร ส่วนที่เหลือจะตกเป็นของเกษตรกร ซึ่งระบบนี้ก่อให้เกิดแรงจูงใจแก่เกษตรกรในการผลิตสินค้า มีส่วนทำให้ผลผลิตการเกษตรเพิ่มขึ้น นอกจากนั้นเกษตรกรยังมีสิทธิเช่าที่ดินทำกินในระยะยาว 30 - 70 ปีอีกด้วย โดยในปี 2526 ทางรายได้ใช้ระบบสัญญาข้อตกลงนี้แก่เกษตรกรจำนวน 180 ล้านครัวเรือน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 98 ของเกษตรกรทั้งประเทศ นอกจากนั้นทางรัฐบาลจีนยังยกระดับราคาสินค้าการเกษตรให้สูงขึ้น ซึ่งมีผลทำให้ระดับราคาสินค้าเฉลี่ยสูงขึ้นร้อยละ 3 ในช่วงปี 2521 - 2527 (แต่ในปี 2522 สูงถึงร้อยละ 24.8 และปี 2523 สูงถึงร้อยละ 8.1)

1.2.2 ช่วงปี พ.ศ. 2528 - 2534 การปฏิรูประบบเศรษฐกิจเปลี่ยนจากการเน้นการพัฒนาพื้นที่ในชนบทเป็นการพัฒนาเมืองและสิ่งอำนวยความสะดวกในเขตเมืองและชนบท กล่าวคือทางการเงินเริ่มผ่อนคลายการดำเนินการผลิต ซึ่งแต่เดิมนั้นรัฐจะเป็นผู้

กำหนดแผนการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิต การกำหนดราคาสินค้าแต่เพียงผู้เดียว ซึ่งเรียกว่า การดำเนินเศรษฐกิจแบบวางแผนสั่งการ (mandatory planning) เปลี่ยนมาเป็นการเงินอนุญาตให้วิสาหกิจในท้องถิ่นต่างๆ ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้บ้างในระดับหนึ่ง โดยวิสาหกิจขนาดปานกลางและขนาดใหญ่สามารถดำเนินธุรกิจลักษณะระบบสัญญา ส่วนวิสาหกิจขนาดเล็กเป็นแบบเช่าซื้อ (leasing system) ซึ่งวิสาหกิจเหล่านี้สามารถดำเนินการหาปัจจัยการผลิต การขายผลผลิต และรับผิดชอบกำไรขาดทุนของตนเอง นั่นคือเริ่มมีการใช้กลไกตลาดเป็นตัวกำหนดราคา และการตัดสินใจ

1.2.3 ช่วงปี พ.ศ. 2535 - ปัจจุบัน เป็นการพัฒนาที่ต่อเนื่องจากช่วงที่สอง ดังนี้

(1) ปรับปรุงระบบเศรษฐกิจเข้าสู่ระบบตลาดมากขึ้น

(2) ปรับปรุงวิสาหกิจให้ทันสมัย ให้สิทธิในทรัพย์สินแก่วิสาหกิจมากขึ้น ผู้ประกอบการมีอำนาจและรับผิดชอบการดำเนินการผลิตได้มากขึ้น มีการแข่งขันกันระหว่างวิสาหกิจด้วยกันเอง นอกจากนั้นยังมีการปรับปรุงคุณภาพสินค้าและระบบตลาดภายในประเทศให้สามารถแข่งขันกับตลาดต่างประเทศได้

(3) การปฏิรูประบบการเงิน และการธนาคารคือแต่เดิมธนาคารประชาชนจีน (People's Bank of China) ทำหน้าที่เป็นธนาคารกลางและธนาคารเฉพาะด้านควบคู่กัน ต่อมารัฐบาลกำหนดให้ธนาคารประชาชนจีน ทำหน้าที่เป็นธนาคารกลางแต่เพียงอย่างเดียว โดยควบคุมดูแลระบบการเงินของประเทศและการดำเนินนโยบายทางการเงิน ส่วนการระดม

เงินออมและการให้สินเชื่อได้โอนให้ธนาคารเพื่อการค้าและอุตสาหกรรมแห่งประเทศจีน (Industrial and Commercial Bank of China) ทำหน้าที่แทน ทางการเงินอนุญาตให้ธนาคารต่างชาติเปิดดำเนินการในรูปสำนักงานตัวแทนเท่านั้น ส่วนธนาคารร่วมทุนจีน-ต่างชาติ อนุญาตให้เปิดได้เฉพาะบางเมือง

(4) ระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เดิมใช้เงิน 2 สกุล คือสกุลหนึ่งสำหรับชาวจีน และอีกสกุลหนึ่งสำหรับชาวต่างชาติ ต่อมาในปี 2537 ทางการเงินได้ประกาศให้มีการใช้เงินสำหรับชาวจีนเพียงสกุลเดียว โดยยกเลิกเงินสกุลสำหรับชาวต่างชาติ และหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการกำหนดและควบคุมอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ คือ State General Administration of Exchange Control (SGAEC)

(5) การถือเงินตราต่างประเทศ ทางการเงินกำหนดให้ธนาคารของจีน และสาขาธนาคารต่างประเทศในจีนถือครองเงินตราต่างประเทศในปริมาณที่กำหนด โดยมีการกำหนดโควตาการถือเงินตราต่างประเทศ

(6) การค้าต่างประเทศ มีการเปลี่ยนแปลงจากการวางแผน (mandatory plan) มาเป็นแผนดำเนินการเอง (directive plan) กล่าวคือวิสาหกิจมีอิสระในการนำเข้าสินค้า โดยเฉพาะสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีพและการก่อสร้าง นอกจากนั้นยังมีการกำหนดโควตาการนำเข้าและส่งออกสินค้าด้วย

(7) การค้าปลีก ทางการเงินสนับสนุนการค้าของเอกชนมากขึ้นจากมูลค่าการค้าที่มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.1 ในปี 2521 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 30.3 ในปี 2528 นอกจากนั้นจำนวนผู้ประกอบการรายย่อยใน

ชนบทก็มีมากขึ้น ซึ่งทำให้ปริมาณการค้ามีมูลค่าสูงถึง 145.952 พันล้านบาท ในปี 2538 ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 60 ของรายได้รวม และก่อให้เกิดการจ้างงานจำนวน 120 ล้านคน

(8) การลงทุนจากต่างประเทศ อุตสาหกรรมที่ทางการเงินสนับสนุนให้มีการลงทุนคือ

●อุตสาหกรรมขั้นพื้นฐาน

เช่น การขนส่ง โทรคมนาคม ท่าเรือ การผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นต้น

●อุตสาหกรรมขั้นที่ 3 ซึ่ง

ได้แก่ การบริการ การค้าปลีก อุตสาหกรรมประเภทนี้มีการขายตัวสูงและก่อให้เกิดการจ้างงานจำนวนมาก ซึ่งในปี 2521 มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 23 ของ GDP เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 31.1 ในปี 2538 และก่อให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 11.7 ในปี 2521 เป็นร้อยละ 24.1 ในปี 2538

(9) รูปแบบการลงทุน ในระยะหลังนี้ทางการเงินอนุญาตให้มีการร่วมทุนเงิน-ต่างชาติมากขึ้น และการลงทุนโดยรัฐทั้งหมดจะลดลง กล่าวคือในปี 2521 กิจการของรัฐมีผลผลิตในอุตสาหกรรมสูงถึงร้อยละ 77.6 ลดลงเหลือเพียงร้อยละ 34 ในปี 2538 และกิจการที่เป็นร่วมทุนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 22.4 ในปี 2521 เป็นร้อยละ 36.6 ในปี 2538

ส่วนกิจการของเอกชนมีสัดส่วนร้อยละ 12.9 ในปี 2538

(10) การส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ จีนมีนโยบายเปิดประเทศเพื่อให้มีการลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาจีน ซึ่งจะทำให้จีนได้รับทั้งเงินทุน วิธีการจัดการและเทคโนโลยีที่ทันสมัย อุตสาหกรรมที่จีนสนับสนุนให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนมีดังนี้คือ

●อุตสาหกรรมขั้นพื้นฐาน

●อุตสาหกรรมที่ใช้เงิน

ทุนมากและเทคโนโลยีระดับสูง รวมทั้งอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักรกล อุปกรณ์โทรคมนาคม สิ่งทอ เป็นต้น

●อุตสาหกรรมการ

บริการ เช่น การท่องเที่ยว การค้า การเงินการธนาคารและธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

ทางการเงินได้มีการจัดตั้งเขต

เศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone : SEZ) 5 แห่ง (เชินเจิ้น จูไห่ ชัวเถา เซี่ยหมิน และเกาะไหหลำ) เขตพัฒนาเศรษฐกิจเมืองเปิด 14 แห่ง และเมืองท่าชายฝั่งทะเลอีก 11 เมือง และในปี 2535 มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจและเทคโนโลยี (Economic and Technology Development Zone : ETDZ) 32 แห่ง และเขตพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีระดับสูง (ไฮเทค) อีก 52 แห่ง

ส่วนที่ 2 เศรษฐกิจโดยรวมของสาธารณรัฐประชาชนจีน

2.1 เศรษฐกิจทั่วไป

จีนมีอัตราการความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงและต่อเนื่อง โดยในปี 2521 เป็นปีแรกที่มีการปฏิรูประบบเศรษฐกิจ อัตราความเจริญเติบโตอยู่ในระดับประมาณร้อยละ 12 ต่อปี แต่หลังจากที่มีการปฏิรูประบบเศรษฐกิจแล้ว อัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงินเพิ่มสูงขึ้นเป็นมากกว่าร้อยละ 15 ต่อปี โดยเฉพาะในช่วงปี 2535 - 2538 สูงถึงร้อยละ 25 - 35 ต่อปี และเมื่อพิจารณาแยกตามรายสาขาของการผลิตแล้ว จะเห็นว่าอุตสาหกรรมขั้นที่ 2 ซึ่งได้แก่ สาขาอุตสาหกรรมมีสัดส่วนมากที่สุดถึงร้อยละ 48 ของ GDP ตลอดช่วงปี 2521 - 2538 และมีอัตราการขยายตัวที่สูงขึ้นในช่วงปี 2535 - 2538 นอกจากนั้นยังมีแนวโน้มจะเป็นสาขาหลักในการผลิตและการส่งออกที่สำคัญของประเทศ ส่วนอุตสาหกรรมขั้นที่ 3 ซึ่งได้แก่ การบริการ มีสัดส่วนใน GDP เป็นอันดับสอง และมีแนวโน้มในการขยายตัวที่ดี สำหรับอุตสาหกรรมขั้นปฐม ซึ่งได้แก่ สาขาเกษตรกรรม มีสัดส่วนใน GDP น้อยที่สุด และมีแนวโน้มที่จะลดลงเรื่อย ๆ (ตารางที่ 1)

เมื่อพิจารณาอัตราการความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่แท้จริงมีอัตราเฉลี่ยประมาณร้อยละ 11 ในช่วงปี 2534 - 2538 (ปี 2536 สูงถึงร้อยละ 13.4) โดยสาขาอุตสาหกรรมมีอัตราการขยายตัวที่สูงสุด รองลงมาคือสาขาการบริการและเกษตรกรรม (ตารางที่ 2)

ผลผลิตที่สำคัญของสาขาเกษตรกรรมของจีน ได้แก่ ธัญพืช ฝ้าย น้ำมันพืช อ้อย ชา ผัก และผลไม้สด และเนื้อสัตว์ ส่วนผลผลิตที่สำคัญของสาขาอุตสาหกรรม ได้แก่ เสื้อผ้า

เครื่องจักรกล น้ำตาลทราย โทรศัพท์ ถ่านหิน เหล็กและเหล็กกล้า กระแสไฟฟ้า น้ำมันดิบ ปูนซีเมนต์ เป็นต้น (ตารางที่ 3)

จากการที่จีนมีอัตราการความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง ทำให้รายได้เฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GNP) เพิ่มสูงขึ้นจาก 393 ดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2534 เป็น 506 ดอลลาร์สหรัฐในปี 2538 (ตารางที่ 4) โดยแยกเป็นผู้ที่อยู่ในเมืองมีรายได้ต่อหัว 3,893 หยวน/ปี และในชนบท 1,578 หยวน/ปี (สถานกงสุลใหญ่ไทย ประจำนครคุนหมิง, 2539) ขณะเดียวกันจีนก็ประสบกับปัญหาเงินเฟ้อเช่นเดียวกับประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลาย ซึ่งอัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับที่สูง โดยเฉพาะในปี 2537 สูงถึงร้อยละ 21.7 ขณะที่ปี 2536 และ 2538 อยู่ในระดับร้อยละ 14 และเมื่อพิจารณาทางด้านดุลบัญชีเดินสะพัดแล้ว จีนมีฐานะเกินดุลโดยเฉลี่ยร้อยละ 1 ของ GDP (ปี 2534 และ 2538) และร้อยละ 0.4 (ปี 2535 และ 2537) ยกเว้นในปี 2536 ที่ประสบปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดร้อยละ 0.6 ของ GDP (ตารางที่ 4)

2.2 การค้า

2.2.1 การค้าภายในประเทศ เมื่อทางการจีนได้มีการปฏิรูประบบการค้าภายในประเทศตั้งแต่ปี 2522 เป็นต้นมา โดยเปลี่ยนแปลงระบบการผูกขาดการผลิตและการจำหน่ายสินค้าโดยรัฐในระดับมณฑลและท้องถิ่น มาเป็นให้ผู้ประกอบการมีอิสระในการดำเนินงานมากขึ้น กิจกรรมทางเศรษฐกิจดำเนินการโดยกลไกของตลาด ทำให้เกิดผู้ประกอบการเอกชนที่เป็นผู้ค้าส่งและค้าปลีก

มากขึ้น ขณะเดียวกันผู้บริโภคก็มีโอกาสเลือกซื้อสินค้าและบริการสินค้าได้มากขึ้นเช่นกัน ทำให้ปริมาณการบริโภครวมทั้งประเทศเพิ่มขึ้นจาก 12.649 พันล้านหยวนในปี 2521 เป็น 206.2 พันล้านหยวนในปี 2538 คือเพิ่มขึ้นถึง 16 เท่าในช่วงเวลา 18 ปีที่ผ่านมา และปริมาณการค้าปลีกโดยรัฐมีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 54.6 ในปี 2521 เป็นร้อยละ 29.8 ในปี 2538 การจ้างงานก็ลดลงจากร้อยละ 21.8 เป็นร้อยละ 12.4 ในช่วงเวลาเดียวกัน โดยไปเพิ่มในส่วนการค้าปลีกของวิสาหกิจเอกชน

เมื่อทางกรรจีนได้ส่งเสริมการค้าของวิสาหกิจเอกชน มีผลทำให้เกิดตลาดสำหรับการค้าขายทั้งในเมืองและชนบทมากขึ้น จาก 41,000 ตลาด ในปี 2523 เป็น 75,000 ตลาด ในปี 2538 และมูลค่าการค้าขายเพิ่มขึ้นจาก 23.54 พันล้านหยวนเป็น 262.21 พันล้านหยวน ในช่วงเวลาเดียวกัน คือเพิ่มขึ้นถึง 11 เท่าในช่วงเวลา 15 ปี ซึ่งจะเห็นได้ว่าจีนมีนโยบายส่งเสริมการค้าภายในประเทศมากขึ้นเรื่อย ๆ และแต่ละมณฑลสามารถกำหนดระดับการค้าของตนเองได้ แต่ต้องสอดคล้องกับนโยบายของทางการ

2.2.2 การค้าต่างประเทศ เมื่อจีนมีนโยบายเปิดประเทศตั้งแต่ปี 2521 เป็นต้นมา ปริมาณการค้ากับต่างประเทศ (มูลค่าสินค้าออกรวมกับสินค้าเข้า) ได้เพิ่มสูงขึ้น โดยในปี 2521 มูลค่าการค้าต่างประเทศมีจำนวน 20.64 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็นร้อยละ 47.6 ของ GDP) ต่อมาในช่วงปี 2534 - 2538 มูลค่าการค้ามีจำนวนสูงถึง 1,014.31 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเป็นมูลค่าการค้าระหว่างประเทศในปี 2538 ประมาณ 280.9

พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 40.3 ของ GDP

(1) การส่งออก จากสถิติของรัฐบาลจีนพบว่า ในช่วงปี 2493 - 2530 อัตราการขยายตัวของการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 11.8 ต่อปี และตั้งแต่ปี 2531 เป็นต้นมา การส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว คือในช่วงปี 2531 - 2534 การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.1 ต่อปี และสูงสุดในปี 2537 คือร้อยละ 31.8 (ตารางที่ 3) โดยในปี 2538 มูลค่าการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 21.4 ของ GDP นอกจากนั้นจีนยังมีศักยภาพที่จะเป็นประเทศผู้ส่งออกรายใหญ่ของโลกด้วย โดยในปี 2521 อยู่ในอันดับที่ 32 และได้เลื่อนอยู่ในอันดับที่ 16 และ 13 ในปี 2530 และ 2534 ตามลำดับ

ในปี 2537 จีนทำการส่งออกมีมูลค่า 183 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งสินค้าส่งออกส่วนใหญ่เป็นสินค้าอุตสาหกรรม โดยมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 87.4 ของการส่งออกรวม และสินค้าอุตสาหกรรมส่งออกที่สำคัญ 5 อันดับแรกได้แก่ เสื้อผ้าสำเร็จรูป มีสัดส่วนร้อยละ 18.7 ของการส่งออกรวม รองลงมาคือของเล่น อุปกรณ์กีฬา (ร้อยละ 8.4) รองเท้า (ร้อยละ 7.5) สิ่งทอ (ร้อยละ 6.8) และอุปกรณ์โทรคมนาคม (ร้อยละ 6.4) ตามลำดับ ซึ่งสินค้าส่งออก 5 อันดับนี้มีสัดส่วนร้อยละ 47.8 ของการส่งออกรวม (ตารางที่ 5)

ส่วนสินค้าเกษตรกรรมมีสัดส่วนการส่งออกลดลงเรื่อย ๆ จากร้อยละ 12.2 ในปี 2533 เหลือเพียงร้อยละ 8.6 ในปี 2537 และสินค้าเกษตรกรรมส่งออกที่สำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่ ปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง (ร้อยละ 1.4 ของมูลค่าการส่งออกรวม)

ผักสด (ร้อยละ 0.9) สัตว์มีชีวิต (ร้อยละ 0.6) ผักตบและผลิตภัณฑ์ (ร้อยละ 0.6) และกากน้ำมันพืช (ร้อยละ 0.5) ตามลำดับ (ตารางที่ 5)

สำหรับตลาดส่งออกที่สำคัญของจีน 5 ตลาดแรกตั้งแต่ปี 2533 - 2537 คือ ฮองกง สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เยอรมนี และเกาหลีใต้ โดยมีสัดส่วนรวมกันสูงถึงร้อยละ 70 ของตลาดส่งออกทั้งหมด แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายประเทศแล้วจะเห็นว่า จีนทำการส่งออกยังตลาดฮองกงมากที่สุด แต่มีสัดส่วนที่ลดลงจากร้อยละ 43.2 ในปี 2533 เหลือเพียงร้อยละ 26.6 ในปี 2537 ส่วนตลาดส่งออกที่มีการขยายตัวเพิ่มสูงมาก คือ สหรัฐอเมริกา จากร้อยละ 8.5 ในปี 2533 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 18 ในปี 2537 และตลาดญี่ปุ่นจากร้อยละ 14.6 เป็นร้อยละ 17.2 ในช่วงเวลาเดียวกัน สำหรับการส่งออกสินค้ามายังไทยนั้นอยู่ในอันดับที่ 15 โดยมีสัดส่วนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 1 ของมูลค่าการส่งออกรวมตลอด 5 ปี (ตารางที่ 6)

(2) การนำเข้า จีนมีอัตราการขยายตัวของการนำเข้าค่อนข้างสูงในช่วงปี 2534 - 2536 คือมากกว่าร้อยละ 20 และลดลงเหลือประมาณร้อยละ 11 - 14 ในปี 2537 - 2538 (ตารางที่ 4) ในปี 2538 มูลค่าการนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 19 ของ GDP สินค้านำเข้าส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าทุนและวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ (ตารางที่ 7)

แหล่งสินค้านำเข้าที่สำคัญของจีนตั้งแต่ปี 2533 - 2537 ได้แก่ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ฮองกง เยอรมนี และเกาหลีใต้ มีสัดส่วนรวมกันสูงถึงร้อยละ 55 - 60 ของมูลค่าการนำเข้ารวม และเมื่อพิจารณาเป็นราย

ประเทศแล้วจะเห็นได้ว่า ในปี 2533 จีนนำเข้าจากประเทศฮองกงมากที่สุดถึงร้อยละ 27 ของมูลค่าการนำเข้ารวม แต่สัดส่วนนี้ลดลงเรื่อย ๆ จนเหลือเพียงร้อยละ 8.7 ในปี 2537 และได้เลื่อนอันดับลงเป็นอันดับที่ 3 ขณะที่จีนเคยนำเข้าจากญี่ปุ่นเป็นอันดับที่ 2 ในปี 2533 เลื่อนเป็นอันดับที่ 1 หรือนำเข้าจากญี่ปุ่นมากที่สุดถึงร้อยละ 21.3 ในปี 2537 ส่วนแหล่งนำเข้าที่สำคัญของจีนอีกประเทศหนึ่งคือ สหรัฐอเมริกา มีสัดส่วนนำเข้าเฉลี่ยร้อยละ 12 ตลอดช่วง 5 ปี โดยจีนนำเข้าเป็นอันดับ 2 ในปี 2537 และประเทศที่จีนนำเข้ามากเป็นอันดับที่ 4 และ 5 คือ เยอรมนี และเกาหลีใต้ ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากันคือร้อยละ 6.1 ในปี 2537 สำหรับการนำเข้าจากไทยนั้นอยู่ในอันดับที่ 18 โดยมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.7 ของการนำเข้ารวมในปี 2537 (ตารางที่ 8)

(3) ดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัด จีนมีดุลการค้าเกินดุลในช่วงปี 2534 - 2535 และ 2537 - 2538 และเมื่อดุลบริการในช่วงเวลาเดียวกันเกินดุลอีก ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลเพิ่มขึ้น ส่วนในปี 2536 นั้นจีนประสบปัญหาการขาดดุลการค้าจำนวน 12.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อรวมกับดุลบริการแล้วทำให้ขาดดุลบัญชีเดินสะพัดเพียง 9.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ในปี 2538 จีนทำการส่งออกสินค้ามูลค่า 148.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่สินค้านำเข้ามีเพียง 132.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อรวมกับการเกินดุลบริการอีก 3.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ทำให้บัญชีเดินสะพัดเกินดุลสูงถึง 19.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งส่งผลให้ทุนสำรองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็น 70 พันล้านดอลลาร์

สหรัฐ ซึ่งสามารถนำเข้าสินค้าได้จำนวน 6.4 เดือน (ตารางที่ 4)

2.2.3 การค้าระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศไทย

จีนกับไทยมีความสัมพันธ์ทางการค้ามานานแล้วตั้งแต่สมัยพ่อขุนรามคำแหง และในปี 2521 รัฐบาลจีนและไทยได้มีการลงนามในข้อตกลงทางการค้า (Trade Agreement) ระหว่างกันเป็นครั้งแรก โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมทางการค้าจีน - ไทย (Joint Trade Committee) และคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (Joint Committee on Economic Cooperation) เพื่อกำหนดเป้าหมายทางการค้าและเศรษฐกิจร่วมกัน ตลอดจนขยายช่องทางการค้าของประเทศทั้งสองให้มากขึ้น

ตั้งแต่ปี 2518 - 2537 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศของจีนและไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 735.2 ล้านบาท ในปี 2518 เพิ่มขึ้นเป็น 58,233 ล้านบาท ในปี 2537 คือ เพิ่มขึ้นถึง 79 เท่าในช่วงเวลา 20 ปี และส่วนใหญ่จีนเป็นฝ่ายเกินดุลการค้าระหว่างประเทศ นอกจากนั้นสัดส่วนการเกินดุลการค้าต่อมูลค่าการค้ารวมยังเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ นับตั้งแต่ปี 2530 เป็นต้นมา โดยเฉพาะในปี 2533 - 2535 จีนเกินดุลการค้าสูงถึงร้อยละ 50 - 60 ของมูลค่าการค้ารวม ต่อมาในปี 2536 และ 2537 สัดส่วนการเกินดุลการค้านี้ได้ลดลง (ตารางที่ 9)

(1) การส่งออก

ในปี 2518 สาธารณรัฐประชาชนจีนส่งสินค้าออกไปประเทศไทยมูลค่า 343.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 34,897 ล้านบาท ในปี 2537 คือเพิ่มขึ้นถึง 100 เท่าในช่วงเวลา 20 ปี

สินค้าส่งออกของจีนส่วนใหญ่จะเป็นวัตถุดิบและสินค้าทุน (ผ้าฝ้าย เคมีภัณฑ์ เหล็กและเหล็กกล้า เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรม หนังสือพิมพ์และหนังสือ) โดยสินค้า 5 อันดับแรกนี้มีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 50 - 60 ของมูลค่าการส่งออกรวม สินค้าส่งออกมีมูลค่ามากที่สุดคือผ้าฝ้าย และมีสัดส่วนการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือเคมีภัณฑ์ และเครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรม (ตารางที่ 10)

(2) การนำเข้า

ในปี 2518 การนำเข้าสินค้าจากประเทศไทยมีมูลค่าจาก 391.3 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 23,336 ล้านบาท ในปี 2537 หรือเพิ่มขึ้นถึง 60 เท่าในช่วงเวลา 20 ปี แต่ในปี 2526 การนำเข้ามีมูลค่าลดลงเหลือเพียง 2467.5 ล้านบาท เนื่องจากจีนมีการปฏิรูประบบเศรษฐกิจจึงลดการซื้อสินค้าบางอย่างจากไทย และในปี 2533 มูลค่าการนำเข้าลดลงอย่างมากเหลือเพียง 6,815 ล้านบาท เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจจีนซบเซาเป็นผลมาจากวิกฤตการณ์เทียนอันเหมิน

สินค้านำเข้าจากประเทศไทยที่สำคัญจะเป็นสินค้าเกษตรกรรม (ยางพารา ข้าว น้ำตาลทราย และปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง) โดยสินค้า 4 อันดับแรกนี้มีสัดส่วนเฉลี่ยประมาณร้อยละ 65 ของมูลค่าการนำเข้ารวม และสินค้าที่จีนนำเข้ามีมูลค่ามากที่สุดคือ ยางพารา แต่สัดส่วนของการนำเข้าลดลงเรื่อย ๆ จากร้อยละ 46.6 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดในปี 2533 เหลือเพียงร้อยละ 26.1 ในปี 2537 ขณะที่ข้าวมีสัดส่วนการนำเข้าเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากร้อยละ 1.7 เป็นร้อยละ 20 ในช่วงเวลาเดียวกัน (ตารางที่ 11)

2.3 การลงทุนระหว่างประเทศ

ปริมาณเงินทุนไหลเข้าสุทธิของจีนในปี 2533 มีจำนวน 2.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นเป็น 34.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2538 หรือเพิ่มขึ้นถึง 12 เท่าในช่วงเวลา 6 ปี ซึ่งในจำนวนนี้เป็นการลงทุนโดยตรงสุทธิจากต่างประเทศสูงถึงร้อยละ 90 ของปริมาณเงินทุนสุทธิทั้งหมด ส่วนเงินลงทุนในหลักทรัพย์ และอื่น ๆ มีสัดส่วนเพียงเล็กน้อย (ตารางที่ 12)

2.3.1 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เมื่อจีนเปิดรับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศตั้งแต่ปี 2522 เป็นต้นมา โดยมีการใช้กฎหมายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ การปรับปรุงระบบภาษีอากรและการผ่อนผันระเบียบการนำเข้าและการส่งออกสินค้าเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนต่างชาติ ทำให้มีนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนทำการผลิตสินค้าและบริการในจีนเป็นจำนวนมาก และขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมูลค่าการลงทุนโดยตรงสุทธิจาก 2.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2533 เพิ่มขึ้นเป็น 33.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2538 และเมื่อพิจารณาประเทศที่เข้ามาลงทุนในจีนปี 2522 - 2537 พบว่าฮ่องกงเข้ามาลงทุนมากที่สุด โดยมีสัดส่วนเงินลงทุนถึงร้อยละ 72.7 รองลงมาคือไต้หวัน สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สิงคโปร์ เกาหลีใต้ แคนาดา ไทย และออสเตรเลีย โดยประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 9 (ตารางที่ 13)

2.3.2 ระบบภาษีอากรสำหรับการลงทุนของบริษัทร่วมทุนและบริษัทต่างชาติ

ทางการจีนออกกฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนของชาวต่างชาติในรูปของบริษัทร่วมทุนจีนและต่างชาติ ในปี 2521 และ 2529 ตามลำดับ และในปี 2534 มีกฎหมาย

เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีเงินได้นักลงทุนต่างชาติ คือ ภาษีเงินได้นิติบุคคล จัดเก็บร้อยละ 30 แต่ถ้านักลงทุนต่างชาติดำเนินการมาแล้ว 10 ปี และได้กำไรจะยกเว้นภาษี 2 ปีแรก ส่วนปีที่ 3 ถึงปีที่ 5 เสียภาษีเพียงครึ่งหนึ่งของอัตราปกติคือเสียเพียงร้อยละ 15 และนักลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะถูกเก็บภาษีเพียงร้อยละ 15 และยังมีสิทธิในการเข้าที่ดินจากรัฐเป็นเวลานานถึง 30 - 70 ปี

ในปี 2537 มีการปฏิรูประบบภาษี มีการใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการค้าและการบริโภคทั้งนักลงทุนในประเทศและชาวต่างชาติ และมีการยกเว้นภาษีนำเข้าสำหรับผู้ประกอบการที่มีเงินลงทุนต่ำกว่า 30 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

2.4 แรงงานและค่าจ้าง

แต่เดิมรัฐจะเป็นผู้กำหนดอัตราค่าจ้างและประกาศใช้เหมือนกันทั่วประเทศ นอกจากนั้นรัฐยังเป็นผู้ควบคุมแรงงานและการจ้างงานทั่วประเทศ ต่อมาเมื่อมีการปฏิรูประบบเศรษฐกิจ รัฐส่งเสริมให้มีการใช้ระบบสัญญาจ้างกับแรงงาน และเมื่อผู้ประกอบการเอกชนมีอิสระในการดำเนินกิจการก็สามารถกำหนดอัตราค่าจ้างเองได้ ซึ่งอัตราค่าจ้างจะแตกต่างกันตามประเภทการผลิต ประสิทธิภาพของแรงงานและผลการประกอบการของธุรกิจนั้น ๆ ต่อมาในปี 2538 ก็มีการใช้กฎหมายค่าจ้างขั้นต่ำสำหรับแรงงานไร้ฝีมือเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

2.5 การท่องเที่ยว

หลังจากที่จีนมีการเปิดประเทศแล้วจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติก็เพิ่มสูงขึ้น โดยในปี 2523 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติ (รวมตัว

เลขของฮ่องกง และมาเก๊าด้วย) จำนวน 5.7 ล้านคน เพิ่มขึ้นเป็น 31.7 ล้านคน, 27.5 ล้านคน และ 46.3 ล้านคนในปี 2531, 2533 และ 2538 ตามลำดับ ซึ่งเพิ่มขึ้นถึง 8 เท่าในช่วงเวลา 15 ปี

ทางด้านรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติก็เพิ่มขึ้นเช่นกันจาก 167 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2523 เป็น 2,247 ล้านดอลลาร์สหรัฐ, 7,323 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และ 8,730 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2531, 2533 และ 2538 ตามลำดับ คือเพิ่มขึ้นถึง 14 เท่าในช่วงเวลา 15 ปี

อนึ่ง รายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวน 8,730 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2538 นี้คิดเป็นร้อยละ 13 ของ GDP

การท่องเที่ยวยังก่อให้เกิดการจ้างงานจำนวน 1.5 ล้านคนในปี 2538 และผู้ที่อยู่ในธุรกิจที่เกี่ยวข้องอีกจำนวน 5 ล้านคน นอกจากนั้นยังมีสถาบันการศึกษาและมหาวิทยาลัยที่สอนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจำนวน 399 แห่ง นักศึกษาจำนวน 100,000 คน ที่จะเป็นบุคลากรรองรับธุรกิจการท่องเที่ยวในอนาคต

2.6 นโยบายสิ่งแวดล้อม

ทางการเงินได้ออกกฎหมายควบคุมสิ่งแวดล้อมในปี 2522 ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 5 ฉบับ กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากร 8 ฉบับ กฎระเบียบในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ 20 ฉบับ และกำหนดมาตรฐานสิ่งแวดล้อมจำนวน 300 ฉบับ นอกจากนั้นทางการเงินยังกำหนดให้ตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา จะมีการควบคุมและตรวจสอบการปล่อยของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมทุกแห่งทั่วประเทศไม่ให้เกินมาตรฐานที่รัฐกำหนดไว้

โดยเฉพาะในเขตเศรษฐกิจพิเศษ เมืองทางชายฝั่งทะเล และแหล่งท่องเที่ยว เพื่อรักษาระบบนิเวศวิทยา มีการรักษาคุณภาพของน้ำในแม่น้ำ Huaihe, Taihu, Haihe, Liaohe และ ทะเลสาบ Dianchi และ Chaohu

2.7 แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 9

ขณะนี้จีนมีการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 9 (ปี 2539 - 2543) ซึ่งเป็นแผน 5 ปี โดยมีเป้าหมายและนโยบายดังนี้คือ

2.7.1 เป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 9

(1) อัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจประมาณร้อยละ 8 ต่อปี และเมื่อสิ้นแผนฉบับที่ 9 คือ ในปี 2543 คาดว่า GNP จะมีค่าเป็น 2 เท่าของ GNP ในปี 2533

(2) เพิ่มปริมาณของอุปทานสินค้าในระยะสั้น และรักษาความสมดุลของอุปสงค์และอุปทานของประเทศในระยะยาว

(3) ควบคุมการลงทุนในสินทรัพย์คงที่ให้อยู่ในอัตราร้อยละ 30 โดยเฉพาะการลงทุนขั้นพื้นฐานและการก่อสร้างของประเทศ

(4) ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพในการหารายได้ของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารการจัดเก็บภาษีอากร

(5) ปรับปรุงกฎระเบียบทางการเงิน ควบคุมอุปทานของเงินให้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 18 ต่อปี (ซึ่งในปี 2538 ปริมาณเงินเพิ่มสูงถึงร้อยละ 23) ปรับปรุงนโยบายการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและมีคุณภาพ

(6) รักษาสมดุลระหว่างสินค้าออกและสินค้าเข้า สนับสนุนให้มีการลงทุน

โดยตรงจากต่างประเทศโดยเฉพาะการลงทุน
ในอุตสาหกรรมขั้นพื้นฐาน และรักษาเสถียร
ภาพในอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

(7) ควบคุมประชากรให้อยู่ใน
ระดับ 1.3 พันล้านคน ในปี 2543 และอยู่ใน
ระดับ 1.4 พันล้านคน เมื่อสิ้นปี 2553

(8) จัดปัญหาความยากจน
ของประชากร เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิต
ที่ดีขึ้น

2.7.2 นโยบายหลักของแผนพัฒนา เศรษฐกิจ ฉบับที่ 9

(1) เน้นการพัฒนาสาขาเกษตร
กรรมและการพัฒนาชนบท โดยมีการออก
กฎหมายควบคุมการใช้ที่ดินและเพิ่มประสิทธิ
ภาพการผลิตและรักษาเสถียรภาพผลผลิตใน
ระยะยาว มีการนำเอาความรู้ทางด้าน
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต
สินค้าการเกษตร และต้องการลดปัญหาความ
ยากจนในสาขาเกษตรกรรม

(2) เน้นการลงทุนขั้นพื้นฐาน
เช่น การผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานน้ำ การ
พัฒนาทรัพยากรและการผลิตน้ำมันปิโตร
เลียมและก๊าซธรรมชาติ ระบบการขนส่งทางรถ
ไฟ ถนน ทางน้ำ การขุดเจาะน้ำมัน และโทร
คมนาคม

(3) ปรับปรุงและส่งเสริมการ
ผลิตอุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องมือเครื่องจักร
อิเล็กทรอนิกส์ (แผงวงจรไฟฟ้า เครื่อง
คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์โทรคมนาคม) ปิโตร
เคมี เครื่องยนต์ และการก่อสร้าง ให้มีคุณ
ภาพและมาตรฐาน และขณะเดียวกันก็ควบคุม
ให้เกิดมลภาวะน้อยที่สุด

(4) เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรม
ขั้นที่สาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรม
การท่องเที่ยว ระบบข่าวสารข้อมูล
กฎหมาย การบัญชี การประกันภัย การเงินการ
ธนาคาร และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

ส่วนที่ 3 ภาวะเศรษฐกิจของมณฑลยูนนาน

3.1 ข้อมูลทั่วไป

มณฑลยูนนานตั้งอยู่ทางภาคตะวันตก
เฉียงใต้ของจีน มีพื้นที่ประมาณ 394,000
ตารางกิโลเมตร (ประมาณ 3 ใน 4 ของพื้นที่
ประเทศไทย) ซึ่งใหญ่เป็นอันดับ 8 ของ
ประเทศจีน ภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสูงถึงร้อย
ละ 84 ของพื้นที่ทั้งหมด เป็นที่ราบสูงร้อยละ
10 และเป็นที่ราบตามหุบเขาเพียงร้อยละ 6
มณฑลยูนนานมีประชากรทั้งสิ้น 39.9 ล้านคน
(ปี 2538) ซึ่งมากเป็นอันดับที่ 14 ของ
ประเทศ โดยประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวยัน
และมีชนกลุ่มน้อยอีก 25 ชนชาติ ยูนนานมี

เมืองหลวงคือ นครคุนหมิง มีพื้นที่ประมาณ
15,561 ตารางกิโลเมตร ประชากรจำนวน
3.75 ล้านคน (ปี 2538)

มณฑลยูนนานแบ่งเขตการปกครองออกเป็น
เป็นแขวง แขวงปกครองอิสระ และเมืองที่ขึ้น
ตรงต่อมณฑลดังนี้ คือ

1) แขวง (Prefectures) มีทั้งหมด 7
แขวง ได้แก่ จ้าวทง ชูจิ่ง หยู่ซี ซื่อเหม่า
เป่าซาน ลี่เจียง และหลินซาง

2) แขวงปกครองอิสระ (Autonomous
Prefectures) มีทั้งหมด 8 แขวงปกครอง
อิสระ ได้แก่ เหวินชาน (ชนชาติจ้วงและมั่ว)

หงเหอ (ชนชาติฮาหนีและอี) ลิบสองป็นนา (ชนชาติไต) ฉู่สวง (ชนชาติอี) ต้าหลี่ (ชนชาติไป) เตอหง (ชนชาติไตและจิงพอ) นู๋เจียง (ชนชาติลือซอ) และตี้ซิง (ชนชาติทิเบต)

3) เมืองที่ขึ้นตรงต่อมณฑล (Provincially Administered Municipality) มี 2 เมือง ได้แก่ นครคุนหมิง และตงชาน

ยูนนานเป็นมณฑลที่ไม่มีทางออกทะเล ทำให้รัฐบาลยูนนานมีแนวคิดในการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยอาศัยความร่วมมือจากประเทศเพื่อนบ้านทั้งด้านการค้าและการลงทุน โดยการเปิดประตูสู่ภาคใต้ของจีน

3.2 ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของมณฑลยูนนาน พอจำแนกได้ดังนี้

3.2.1 ทรัพยากรแร่ธาตุ ยูนนานมีแหล่งแร่ธาตุจำนวน 2,700 แห่ง ซึ่งติดอันดับ 10 ของประเทศ แร่ธาตุที่สำคัญได้แก่ ตะกั่ว สังกะสี ดีบุก ทาเลียม เหล็กและเหล็กกล้า ฟอสฟอรัส ถ่านหิน ทองแดง เป็นต้น โดยเฉพาะถ่านหินนั้นมีปริมาณสำรอง 23.69 พันล้านตัน ซึ่งเป็นอันดับ 8 ของประเทศ มีเหมืองถ่านหินอยู่ 74 แห่ง สามารถผลิตได้ปีละ 24 ล้านตัน

3.2.2 ทรัพยากรชีวภาพ เนื่องจากยูนนานมีภูมิอากาศแบบผสมระหว่างอากาศหนาวเย็นบริเวณเทือกเขาสูงกับอากาศร้อนชื้นและมีฝนตกชุกในเขตที่ราบสูงตอนกลางและตอนล่างของมณฑล จึงทำให้เกิดพันธุ์ไม้ที่เป็นแหล่งกำเนิดพืชสมุนไพรจำนวน 17,000 ชนิด จากทั้งหมดที่มีอยู่ 27,000 ชนิด (คิดเป็นร้อยละ 60 ของทั้งประเทศ) นอกจากนี้ยังมีพืชสมุนไพรที่รัฐสงวนไว้อยู่ 151 ชนิด จากทั้งหมดที่มีอยู่ 354 ชนิด (ร้อยละ 43

ของประเทศ) ยูนนานยังมีสัตว์จำนวนมากถึง 1,704 ชนิดจากทั่วประเทศ 3,099 ชนิด (ร้อยละ 55 ของประเทศ) และมีสัตว์ป่าสงวนอยู่ 163 ชนิด (ร้อยละ 64 ของประเทศ) ยูนนานจึงได้รับสมญานามว่า เป็นอาณาจักรแห่งพันธุ์ไม้และสัตว์

3.2.3 ทรัพยากรน้ำ ยูนนานมีแม่น้ำไหลผ่านกว่า 600 สาย แต่แม่น้ำที่สำคัญที่เป็นต้นน้ำของแม่น้ำนานาชาติมี 6 สายคือ

(1) อีลั่วหวาดี้เจียง (แม่น้ำอิระวดี)

(2) จินซาเจียง (เป็นแม่น้ำสาขาของแม่น้ำแยงซีเกียงตอนบน)

(3) นู๋เจียง (ไหลลงสู่พม่า)

(4) จู๋เจียง (ต้นน้ำของแม่น้ำจูเจียงในนครกวางโจว)

(5) หลานซางเจียง (แม่น้ำล้านช้างหรือแม่น้ำโขงไหลลงสู่พม่า ลาว ไทย กัมพูชา และเวียดนาม)

จากการที่ยูนนานมีแหล่งน้ำจำนวนมากจึงเอื้ออำนวยให้มีศักยภาพในการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังน้ำได้ถึง 100 ล้านกิโลวัตต์/ปี ซึ่งมากเป็นอันดับ 2 ของประเทศ แต่ปัจจุบันผลิตกระแสไฟฟ้าพลังน้ำได้เพียง 4 - 5 ล้านกิโลวัตต์/ปี และมีเป้าหมายจะผลิตเป็น 9 ล้านกิโลวัตต์/ปี ในปี พ.ศ. 2543 และจะสร้างสถานีผลิตกระแสไฟฟ้าพลังน้ำอีก 8 แห่ง ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ 6 สถานี โดยปริมาณกระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้ในขณะนี้สามารถใช้ภายในมณฑลและส่งไปจำหน่ายยังมณฑลอื่นบ้าง และในอนาคตมีโครงการจะจำหน่ายให้กับพม่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และไทยด้วย

3.2.4 ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ยูนนานมีภูมิประเทศที่สวยงามทั้งเมืองร้อน

และเมืองหนาว แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่สวยงามกระจายอยู่ทั่วมณฑล และมีสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่น ป่าหิน ภูเขาชัน และวิหารทองเหลือง ตลอดจนมีมรดกทางวัฒนธรรมที่เก่าแก่ของชนกลุ่มน้อยถึง 25 ชนชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวไต ที่อาศัยอยู่ในแคว้นสิบสองปันนา จะมีขนบธรรมเนียมประเพณี การแต่งกาย ภาษาพูด และบ้านเรือนคล้ายคลึงกับชาวไทยล้านนามาก หลังจากที่ทางการจีนมีนโยบายเปิดประเทศตั้งแต่ปี 2521 เป็นต้นมา การท่องเที่ยวในยูนนานได้พัฒนาอย่างรวดเร็ว จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นจาก 72,000 คน ในปี 2528 เป็น 597,000 คน ในปี 2538 คือเพิ่มขึ้น 8 เท่าตัวในช่วง 11 ปี และรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นจาก 9.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็น 170 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 1,421.2 ล้านบาท) ในช่วงเวลาเดียวกันชาวต่างชาติที่เดินทางไปเที่ยวยูนนานจำนวนมากที่สุดคือชาวไทย ขณะเดียวกันชาวจีนจากมณฑลอื่น ๆ ก็นิยมเดินทางไปท่องเที่ยวยูนนานเช่นเดียวกัน จาก 10 ล้านคนในปี 2534 เพิ่มขึ้นเป็น 16 ล้านคน ในปี 2538 ทำรายได้ให้แก่มณฑลจำนวน 4,800 ล้านบาท ดังนั้นรายได้รวมจากการท่องเที่ยวของมณฑลยูนนาน (จากนักท่องเที่ยวต่างชาติรวมกับนักท่องเที่ยวภายใน) มีจำนวนสูงถึง 6,221.2 ล้านบาท (ปี 2538) และทางมณฑลยูนนานมีการประมาณการว่าในปี 2543 จะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นเป็น 1 ล้านคน และนักท่องเที่ยวภายในประเทศจำนวน 20 ล้านคน การที่มณฑลยูนนานมีภูมิประเทศ สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยว ทำให้มีผู้สนใจที่จะลงทุนในอุตสาหกรรมนี้

จำนวนมาก ประกอบกับทางรัฐบาลมณฑลยูนนานเองก็สนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศ จึงได้มีการจัดตั้งเขตพัฒนาการท่องเที่ยวขึ้น ซึ่งเป็นการลงทุนในกิจการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ร้านขายสินค้าปลอดภาษี โรงแรม สวนสนุก สนามกอล์ฟ สถานบันเทิง เป็นต้น

สถานกงสุลใหญ่ไทย ณ นครคุนหมิง รายงานว่าในปี 2537 รัฐบาลมณฑลยูนนานได้กำหนดแผนการพัฒนาเขตการท่องเที่ยวของมณฑลดังนี้คือ

- เขตท่องเที่ยวในนครคุนหมิงและสิบสองปันนา
 - เขตท่องเที่ยวทางภาคตะวันตกเฉียงเหนือ ได้แก่ ด้าหลี่ ลี่เจียง ตีซิง และนู่เจียง
 - เขตท่องเที่ยวทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันตก
- ในปี 2538 รัฐบาลมณฑลยูนนานได้อนุญาตให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนในเขตเส้นทางการการท่องเที่ยว 7 แห่ง คือ
- ทะเลสาบเตียนฉือ นครคุนหมิง
 - ทะเลสาบหยางจงไห่ นครคุนหมิง
 - ทะเลสาบเอ้อไห่ เมืองด้าหลี่
 - ภูเขาหิมะหู่หลงเสวซาน เมืองลี่เจียง
 - ทะเลสาบฝูชาน เมืองหู่ชี่
 - เขตปกครองตนเองชนชาติไต สิบสองปันนา
 - น้ำพุร้อน อำเภอดิงชง เมืองเต๋อหง

3.3 เศรษฐกิจทั่วไป

มณฑลยูนนานมีอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงินเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 11 ในปี 2521 เป็นร้อยละ 23.8 ในปี 2538 ซึ่งในปี 2538 นี้ GDP ณ ราคาตลาดมีมูลค่า

ค่า 120.668 ล้านหยวน ในจำนวนนี้เป็นผลผลิตของสาขาอุตสาหกรรมมากที่สุดถึงร้อยละ 44.5 รองลงมาคือสาขาบริการ ร้อยละ 30.2 และเกษตรกรรมร้อยละ 25.3 ตามลำดับ (ตารางที่ 14)

เมื่อพิจารณาอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่แท้จริงก็จะเป็นเช่นเดียวกัน นั่นคือ มณฑลยูนนานมีอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่แท้จริงเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 6.6 ในปี 2534 เป็นร้อยละ 9.8 ในปี 2538 (ราคาคงที่ปี 2528) ซึ่งใกล้เคียงกับระดับประเทศ (ทั้งประเทศร้อยละ 10.2) โดยสาขาการบริการจะมีอัตราการขยายตัวสูงสุดถึงร้อยละ 13.1 รองลงมาคือสาขาอุตสาหกรรมร้อยละ 12.6 และเกษตรกรรมร้อยละ 3.9 ตามลำดับ (รัฐบาลมณฑลยูนนาน, 2539)

ผลผลิตที่สำคัญของสาขาเกษตรกรรม ได้แก่ ข้าว ใบบาสูป ยางพารา อ้อย ใบบา พืชสมุนไพร พืชน้ำมัน กระเทียม ผักและผลไม้สด เนื้อหมู โค และม้า ส่วนผลผลิตที่สำคัญของสาขาอุตสาหกรรม ได้แก่ เหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก โลหะที่ไม่เป็นสนิม (non-ferrous metal), ฟอสฟอรัส กระแสไฟฟ้า ผ้า การแปรรูปผลิตภัณฑ์ป่าไม้ อุตสาหกรรมบุหรี น้ำตาลทราย ใบบา เครื่องจักรกล เป็นต้น (ตารางที่ 15)

รายได้เฉลี่ยต่อหัวของมณฑลยูนนานยังต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยทั้งประเทศ กล่าวคือในปี 2538 คนในเมืองของยูนนานมีรายได้เฉลี่ย 3,684 หยวน/ปี (ระดับประเทศประมาณ 3,893 หยวน/ปี) ขณะที่คนในชนบทมีรายได้เพียง 1,011 หยวน/ปี (ระดับประเทศประมาณ 1,578 หยวน/ปี) (ตารางที่ 16) จากตัวเลขนี้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างรายได้ของคนในเมืองและชนบท และ

ยูนนานก็เป็นมณฑลหนึ่งที่มีประชาชนยากจน (คือมีรายได้สุทธิต่ำกว่า 300 หยวน/ปี) โดยประชาชนที่ยากจนมีจำนวน 6.6 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 10 ของประชาชนที่ยากจนทั้งประเทศ (ประชาชนที่ยากจนทั้งประเทศมีจำนวน 65 ล้านคน ทั้งหมด 73 เมือง) อย่างไรก็ตามรัฐบาลมณฑลยูนนานมีเป้าหมายที่จะแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนให้ได้ภายในปี 2543

จากการที่มณฑลยูนนานทำการเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจจึงทำให้ภาวะเงินเฟ้อมีระดับที่เพิ่มสูงขึ้นจากร้อยละ 7 ในปี 2535 เป็นร้อยละ 18.1 ในปี 2538 ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศ ที่อัตราเงินเฟ้อมีเพียงร้อยละ 14.8 (ตารางที่ 16)

3.4 โครงสร้างขั้นพื้นฐาน

เนื่องจากจีนเพิ่งเปิดประเทศมาได้เกือบ 20 ปี ประกอบกับมีจำนวนประชากรมากที่สุดในโลก จึงจำเป็นต้องมีการลงทุนขั้นพื้นฐานจำนวนมาก มณฑลยูนนานก็เช่นกันมีการก่อสร้างโครงสร้างขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ซึ่งรัฐบาลได้อนุญาตและสนับสนุนให้ชาวต่างชาติเข้ามาลงทุน โดยให้สิทธิพิเศษต่าง ๆ ทางด้านภาษีอากรและการใช้ที่ดิน

มณฑลยูนนานมีโครงสร้างขั้นพื้นฐานที่ดำเนินการไปแล้วจนถึงปี 2538 ดังนี้คือ

3.4.1 ถนนทางหลวง ยาว 68,000 กิโลเมตร โดยเป็นถนนทางหลวงชั้นที่ 1 มากถึงร้อยละ 88 ที่เหลือเป็นถนนทางหลวงชั้นที่ 2 และ 3 ทางรถไฟ 1,733 กิโลเมตร ทางน้ำยาว 1,324 กิโลเมตร นอกจากนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจของจีนมีเป้าหมายที่จะสร้างถนนทางหลวงชั้นที่ 2 เชื่อมประเทศพม่า ลาว เวียดนาม และไทย ตลอดจนเชื่อมมณฑลที่อยู่

รอบข้างด้วย และยังมีเป้าหมายให้นครชุมหมิงเป็นศูนย์กลางการคมนาคมที่ทันสมัยในรัศมี 200 กิโลเมตร

3.4.2 ทำอากาศยานภายในประเทศ 8 แห่ง ซึ่งได้แก่ ทำอากาศยานนครชุมหมิง เชียงรุ่ง เป้าซาน จ้าวทง หมางซือ ซือเหมา ลีเจียง และต้าหลี่ โดยทำอากาศยาน 2 อันดับแรกจัดเป็นทำอากาศยานนานาชาติ นอกจากนั้นทำอากาศยานนครชุมหมิงยังจัดเป็นทำอากาศยานนานาชาติที่ใหญ่เป็นอันดับ 5 ของประเทศด้วย (รองจากกรุงปักกิ่ง เซี่ยงไฮ้ กวางโจว และอู๋หมี่) สามารถรองรับเที่ยวบินทั่วประเทศได้ 46 เส้นทาง ภายในมณฑล 8 เส้นทาง และเที่ยวบินจากต่างประเทศอีก 7 เมือง (กรุงเทพฯ เชียงใหม่ ย่างกุ้ง เวียงจันทน์ สิงคโปร์ กัวลาลัมเปอร์ และฮ่องกง)

ทำอากาศยานของมณฑลยูนนานให้บริการการบรรทุกผู้โดยสารโดยเครื่องบินจำนวน 220 ล้านคน/ปี และบรรทุกสินค้าทางอากาศได้ 380 ล้านตัน/ปี (ปี 2538)

3.5 การค้า

3.5.1 การค้าภายในมณฑล จากนโยบายการปฏิรูประบบเศรษฐกิจของรัฐบาลจีน ทำให้รูปแบบการค้าของประเทศและภายในมณฑลต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่รัฐบาลเคยผูกขาดแต่เพียงผู้เดียวได้เปลี่ยนเป็นให้วิสาหกิจเอกชนดำเนินการได้มากขึ้น ทำให้มีการค้าส่ง ค้าปลีก และจำนวนร้านค้าเพิ่มสูงขึ้นโดยอัตราส่วนของวิสาหกิจเอกชนในการค้าปลีกเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 57.5 ในปี 2528 เป็นร้อยละ 61.1 ในปี 2538 จำนวนร้านค้าเพิ่มขึ้นจาก 41,000 ร้านค้าเป็น 79,000 ร้านค้า (ทำให้การจ้างงานเพิ่มขึ้นจาก 92,000 คนเป็น 173,000 คน) และ

ปริมาณการบริโภคสินค้าก็เพิ่มขึ้นจาก 8.45 พันล้านหยวน เป็น 36.96 พันล้านหยวน ในช่วงเวลาเดียวกันด้วย

3.5.2 การค้าต่างประเทศ เนื่องจากยูนนานเป็นมณฑลที่ไม่มีดินแดนติดทะเล (land lock) ทางการเงินจึงกำหนดให้ยูนนานส่งสินค้าไปขายทางเมืองท่าชายฝั่งทะเลตะวันออก ต่อมาเมื่อจีนทำการเปิดประเทศและมีนโยบายส่งเสริมการค้าต่างประเทศของแต่ละมณฑล จึงทำให้การค้าระหว่างประเทศของยูนนานได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็วจากมูลค่าการค้าระหว่างประเทศเพียง 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2522 เพิ่มขึ้นเป็น 1,900 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2538 หรือคิดเป็นร้อยละ 13.2 ของ GDP ของมณฑลยูนนาน และยังมีดุลการค้าเกินดุลเพิ่มขึ้นด้วย

(1) การส่งออก จากสถิติการส่งออกของรัฐบาลยูนนานนั้น ในปี 2528 มูลค่าการส่งออกมีจำนวน 130 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นเป็น 1,220 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2538 คือเพิ่มขึ้น 9 เท่าตัว ในช่วง 10 ปี และอัตราการขยายตัวของการส่งออกเฉลี่ยร้อยละ 22 ต่อปี (ช่วง 4 ปีหลัง)

สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ บุหรี่และใบยาสูบ เครื่องจักรกล ผลิตภัณฑ์เคมี ผลิตภัณฑ์โลหะที่ไม่เป็นสนิม หยก ใบชา เสื้อผ้า ผลิตภัณฑ์อาหาร เป็นต้น

ตลาดส่งออกที่สำคัญ ๆ ของยูนนาน 3 ตลาดแรก ในช่วงปี 2535 - 2538 คือ ฮ่องกง พม่า และญี่ปุ่น โดยมีสัดส่วนรวมกันสูงถึงร้อยละ 70 ของตลาดส่งออกทั้งหมด และเมื่อพิจารณารายประเทศแล้วจะเห็นว่า ยูนนานทำการส่งออกไปยังตลาดฮ่องกงมากที่สุด และมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 21.6 ในปี 2535 เป็นร้อยละ 30.8 ในปี

2538 ขณะที่ตลาดที่มีความสำคัญอันดับ 2 คือ พม่า กลับมีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 34.1 เหลือเพียงร้อยละ 29.5 ในช่วงเวลาเดียวกัน ส่วนตลาดส่งออกสำคัญของยูนิานอันดับ 3 คือ ญี่ปุ่น มีสัดส่วนลดลงเพียงเล็กน้อย สำหรับไทยนั้นเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 7 ในปี 2537 และอันดับที่ 6 ในปี 2538 (ตารางที่ 17)

(2) การนำเข้า จากสถิติของรัฐบาลยูนิานพบว่า ในปี 2528 ยูนิานนำเข้ามูลค่า 80 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นเป็น 680 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2538 คือเพิ่มขึ้น 9 เท่าในช่วง 10 ปี และอัตราการขยายของการนำเข้าเฉลี่ยร้อยละ 25 ต่อปี (ช่วง 4 ปี หลัง)

สินค้านำเข้าที่สำคัญได้แก่ เครื่องจักรที่ใช้งานในอุตสาหกรรมเบา ส่วนประกอบในการผลิตบุหรี วัตถุดิบด้านอุตสาหกรรมเคมี กระดาษ เครื่องมือแพทย์ เครื่องจักรด้านอุตสาหกรรมเคมี เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น

แหล่งสินค้านำเข้าที่สำคัญ 3 ตลาดแรก ในปี 2535 คือ พม่า ฮองกง และสหรัฐอเมริกา โดยมีสัดส่วนการนำเข้าสูงถึงร้อยละ 73 ของการนำเข้ารวม ซึ่งยูนิานนำเข้าจากประเทศพม่ามากที่สุด (ร้อยละ 33.8) รองลงมาคือ ฮองกง (ร้อยละ 22.7) และสหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 16.5) ตามลำดับ ต่อมาในปี 2538 แหล่งนำเข้าที่สำคัญยังคงเป็นตลาดหลักทั้งสาม แต่ยูนิานนำเข้าสินค้าจากพม่าและฮองกงมีสัดส่วนลดลงเหลือเพียงร้อยละ 12.4 และ 10.7 ตามลำดับ แต่ยังนำเข้าสินค้าจากสหรัฐอเมริกาในสัดส่วนเดิม จึงทำให้ตลาดสหรัฐอเมริกาเป็นตลาดที่ยูนิานนำเข้าสินค้ามากที่สุด (ตารางที่ 18) สำหรับไทยนั้นยูนิานนำเข้าเป็นอันดับที่ 24 ในปี 2537

และอันดับที่ 32 ในปี 2538 (ข้อมูลจากสถานกงสุลใหญ่ไทยนครคุนหมิง)

3.5.3 การค้าระหว่างมณฑลยูนิานกับไทย มณฑลยูนิานและไทยเริ่มทำการค้าในปี 2523 แต่มูลค่าการค้าไม่มากนัก ต่อมาในปี 2536 มณฑลยูนิานส่งสินค้าออกไปไทยเป็นจำนวนสูงถึง 18.51 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเป็น 19.9 และ 29.14 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2537 และ 2538 ตามลำดับ ในขณะที่การนำเข้าจากไทยมีเพียง 2.4, 0.03 และ 0.60 ล้านดอลลาร์สหรัฐในช่วงเวลาเดียวกัน ทำให้มีดุลการค้าเกินดุลกับไทย (ตารางที่ 19)

สินค้าส่งออกที่สำคัญของมณฑลยูนิานได้แก่ เสื้อผ้าสำเร็จรูป โลหะเครื่องจักร ไม้แปรรูป ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ โลหะที่ไม่เป็นสนิม ใบยาสูบ สินค้าพื้นเมืองเพื่ออุตสาหกรรม เคมีภัณฑ์ ยาสมุนไพร เป็นต้น ส่วนสินค้านำเข้าจากไทย ได้แก่ อาหารทะเล ทับทิม ฟิล์ม เมล็ดพืช เครื่องจักร ทองคำ โลหะ เป็นต้น

3.5.4 การค้าชายแดน จากการที่ยูนิานมีพื้นที่ติดต่อกับประเทศพม่า ลาว และเวียดนาม จึงทำให้มีการค้าชายแดนเกิดขึ้น และการค้าชายแดนนี้มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของยูนิานมาก ดังนั้นในปี 2528 ทางรัฐบาลจีนจึงส่งเสริมให้เมืองต่าง ๆ ในยูนิานจำนวน 27 เมืองทำการค้าชายแดนมากขึ้น ทำให้มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นจากจำนวน 120 ล้านหยวนในปี 2528 เพิ่มขึ้นเป็น 2,120 ล้านหยวนในปี 2538 โดยเป็นการค้าชายแดนกับพม่ามากที่สุดถึงร้อยละ 70 รองลงมาคือ เวียดนาม (ร้อยละ 18) และลาว (ร้อยละ 12) ตามลำดับ

3.6 การลงทุนจากต่างประเทศ

ชาวต่างชาติเริ่มเข้ามาลงทุนในมณฑลยูนนานตั้งแต่ปี 2527 เป็นต้นมา และทางมณฑลยูนนานเองก็ได้ดำเนินนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่สอดคล้องกับรัฐบาลกลาง คือมีการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนต่างชาติ โดยมีการผ่อนคลายนโยบายกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุน เช่น ระบบภาษีอากร การใช้ที่ดิน และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

การลงทุนของต่างชาติในช่วงปี 2527 - 2538 มีทั้งสิ้น 1,315 โครงการ มูลค่าการลงทุน 1,390.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศที่เข้ามาลงทุนมากที่สุดคือฮ่องกง (ร้อยละ 47) มาเก๊า (ร้อยละ 14.3) ไต้หวัน (ร้อยละ 13.3) ไทย (ร้อยละ 8.5) สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 7.6) ตามลำดับ โดยประเทศไทยเข้ามาลงทุนเป็นอันดับที่ 4 (ตารางที่ 20)

รัฐบาลมณฑลยูนนานมีการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจากนักลงทุนต่างชาติ ดังนี้คือ

(1) นักลงทุนต่างชาติที่ลงทุนในมณฑลยูนนานจะเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราเดียวกับมณฑลอื่นๆ คือ ร้อยละ 30 แต่ถ้าดำเนินการมาแล้ว 10 ปี และได้รับกำไรจะได้รับการยกเว้นภาษี 2 ปีแรก ส่วนปีที่ 3 ถึงปีที่ 5 เสียภาษีเพียงครึ่งหนึ่งของอัตราปกติ คือ เสียเพียงร้อยละ 15

(2) นักลงทุนต่างชาติที่ลงทุนในนครคุนหมิง, Wanding Ruili และ Hekon จะเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลเพียงร้อยละ 24 โดยได้รับการยกเว้นภาษี 2 ปีแรกเช่นกัน ส่วนปีที่ 3 ถึงปีที่ 5 เสียภาษีเพียงครึ่งหนึ่งของอัตราปกติ คือเสียเพียงร้อยละ 12

(3) นักลงทุนต่างชาติที่ลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษของนครคุนหมิงซึ่งตั้งขึ้นในปี 2535 มีด้วยกัน 2 เขต คือ

- เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีนครคุนหมิง (Kunming Economic and Technical Development Zone)

- เขตพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีระดับสูงนครคุนหมิง (Kunming Newly-Invented High Technical Development Zone)

อุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจพิเศษของนครคุนหมิง และอุตสาหกรรมขั้นพื้นฐาน (เช่นการสร้างถนน สะพาน ท่าเรือ การขนส่งทางอากาศ น้ำประปา และไฟฟ้า) ตลอดจนอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยจะเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลเพียงร้อยละ 15 เท่านั้น โดยได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ 2 ปีแรกเช่นกัน ส่วนปีที่ 3 ถึงปีที่ 5 เสียภาษีครึ่งหนึ่งของอัตราปกติ คือเสียเพียงร้อยละ 7.5 หลังจากนั้นก็จะเสียภาษีร้อยละ 15 แต่ถ้าเป็นอุตสาหกรรมสำหรับการส่งออกโดยมีมูลค่าการส่งออกเกินกว่าร้อยละ 70 จะเสียภาษีในอัตราเพียงร้อยละ 10 (ขณะที่อัตราปกติร้อยละ 15)

อนึ่ง สำหรับนักลงทุนต่างชาติทุกคนจะได้รับการยกเว้นภาษีบำรุงท้องถิ่น ซึ่งเสียในอัตราร้อยละ 3 และชาวต่างชาติที่ทำงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจะเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพียงครึ่งหนึ่งของอัตราปกติ (ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจัดเก็บอัตราก้าวหน้าร้อยละ 5 ถึง 45)

3.7 ค่าจ้างแรงงาน

รัฐบาลมณฑลยูนนานมีการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำสำหรับแรงงานไร้ฝีมือ และมีการปรับค่าจ้างเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2538 ค่าจ้างขั้นต่ำในนครคุนหมิง (และเมืองระดับ 1) ชั่วโมงละ 1 หยวน หรือเดือนละ 185 หยวน เมือง Dongchuan (และเมืองระดับ 2) ชั่วโมงละ 0.9 หยวน หรือเดือนละ 160 หยวน และเมืองระดับ 3 ชั่วโมงละ 0.75 หยวน หรือเดือนละ 135 หยวน โดยกำหนดวันทำงานใน 1 เดือนคือ 22 วัน ๆ ละ 8 ชั่วโมง

3.8 นโยบายสิ่งแวดล้อม

รัฐบาลมณฑลยูนนานมีการออกกฎระเบียบเกี่ยวกับการจัดการและคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ปี 2523 เป็นต้นมา หลังจากนั้นก็มีกฎหมายฉบับอื่น ๆ เกี่ยวกับการควบคุมมลภาวะ เช่น น้ำเสีย อากาศเสีย กากของเสีย เป็นต้น กฎหมายคุ้มครองป่าไม้และสัตว์ป่า การจัดการและการอนุรักษ์โบราณสถาน ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว การคุ้มครองทะเลสาบ Dianchi และ Erhai เป็นต้น

3.9 แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 9

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2539 - 2543) มณฑลยูนนานมีเป้าหมายทางเศรษฐกิจ ดังนี้คือ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, 2539)

- (1) GNP จะมีจำนวน 100 พันล้านหยวน ในปี 2543
- (2) อัตราเงินเฟ้อ ประมาณ 9-10% ต่อปี
- (3) มูลค่าการค้าระหว่างประเทศ 2,800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2543
- (4) มูลค่าการค้าชายแดนต้องไม่ต่ำกว่า 10,000 ล้านหยวน ในปี 2543

(5) สัดส่วนการค้าระหว่างประเทศ (รวมการค้าชายแดน) ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25 ของ GDP

(6) จำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ ประมาณ 3,000 ราย

(7) มูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศ 6,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2543

(8) จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ 1 ล้านคน/ปี

(9) รายได้จากการท่องเที่ยว 300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ/ปี

นอกจากนี้ รัฐบาลมณฑลยูนนานยังได้กำหนดโครงการสำคัญเกี่ยวกับการคมนาคมและพลังงาน 4 โครงการด้วยกันคือ (สำนักงานสถิติใหญ่ไทย ณ นครคุนหมิง, 2539)

1. โครงการใช้แม่น้ำโขงเป็นเส้นทางเดินเรือขนส่งสินค้าเชื่อมโยง 4 ประเทศ คือ ชีอเหมา - เชียงรุ่ง (เขตสิบสองปันนา) - พม่า - ลาว - ไทย

2. โครงการ ทำการขยายและพัฒนาท่าอากาศยานนครคุนหมิงและเมืองเชียงรุ่ง ซึ่งทั้งสองแห่งนี้จัดเป็นสนามบินนานาชาติ

3. โครงการเชื่อมทางรถไฟสายนครคุนหมิงกับกรุงเทพฯ คือเริ่มจากนครคุนหมิง-ชายแดนเขตต้าลี่-ชีอเหมา-เมืองหล้า (เขตสิบสองปันนา)-ออกชายแดนจีนที่โมฮานหรือบ่อหาน-บ่อเต็น (ลาว)-หลวงน้ำทา-หลวงพระบาง-เวียงจันทน์-หนองคาย-กรุงเทพฯ

4. โครงการสร้างเขื่อนผลิตกระแสไฟฟ้าพลังน้ำบนแม่น้ำล้านช้าง (แม่น้ำโขง) ที่เมืองเชียงรุ่ง (Jinghong) โดยมีกำลังการผลิตได้ 1.5 ล้านกิโลวัตต์ ขณะที่ปริมาณความต้องการใช้เพียง 2 แสนกิโลวัตต์ ส่วนที่เหลือจะขายให้แก่ประเทศเพื่อนบ้าน

ตารางที่ 1 สาธารณรัฐประชาชนจีน : ผลิตภัณฑ์ในประเทศ (GDP) แยกตามรายสาขา ณ ราคาตลาด ปี 2521 - 2538

ปี พ.ศ.	มูลค่า (พันล้านหยวน)				สัดส่วนของ GDP (%)			อัตราการขยายตัว (%)			
	GDP	อุตสาหกรรม ขั้นปฐม	อุตสาหกรรม ขั้นที่ 2	อุตสาหกรรม ขั้นที่ 3	อุตสาหกรรม ขั้นปฐม	อุตสาหกรรม ขั้นที่ 2	อุตสาหกรรม ขั้นที่ 3	GDP	อุตสาหกรรม ขั้นปฐม	อุตสาหกรรม ขั้นที่ 2	อุตสาหกรรม ขั้นที่ 3
2521	362.41	101.84	174.51	86.05	28.1	48.2	23.7	-	-	-	-
2523	451.78	135.94	219.20	96.64	30.4	48.5	21.4	12.3	16.7	12.8	6.2
2528	896.44	254.16	386.66	255.62	28.4	43.1	28.5	19.7	17.4	15.3	32.9
2529	1,020.22	276.39	449.27	294.56	27.1	44.0	28.9	13.8	8.7	16.2	15.2
2530	1,196.25	320.43	525.16	350.66	26.8	43.9	29.3	17.3	15.9	16.9	19.0
2531	1,492.83	383.10	658.72	451.01	25.7	44.1	30.2	24.8	19.6	25.4	28.6
2532	1,690.92	422.80	727.80	540.32	25.0	43.0	32.0	13.3	10.4	10.5	19.8
2533	1,854.79	501.70	771.74	581.35	27.0	41.6	31.4	9.7	18.7	6.0	7.6
2534	2,161.78	528.86	910.22	722.70	24.5	42.1	33.4	16.6	5.4	17.9	24.3
2535	2,663.81	580.00	1,169.95	913.86	21.8	43.9	34.3	23.2	9.7	28.5	26.5
2536	3,463.44	688.21	1,642.85	1,132.38	19.9	47.4	32.7	30.0	18.7	40.4	23.9
2537	4,662.23	945.72	2,237.22	1,479.29	20.3	48.0	31.7	34.6	37.4	36.2	30.6
2538	5,826.05	1,199.30	2,817.33	1,809.42	20.6	48.4	31.0	25.0	26.8	25.9	22.3

ที่มา : China Almanac of Statistics

ตารางที่ 2 สาธารณรัฐประชาชนจีน : อัตราการเจริญเติบโตที่แท้จริงของสาขาการผลิตต่าง ๆ
ปี 2534 - 2538

รายการ	2534	2535	2536	2537	2538
1. ผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้น (GDP)	7.7	12.8	13.4	11.8	10.2
2. เกษตรกรรม	2.4	3.7	3.7	4.0	5.9
3. อุตสาหกรรม	12.4	20.5	20.0	17.4	13.4
4. บริการ	5.8	9.4	10.0	8.2	9.5

ที่มา : Asia Pacific Profiles 1996, หน้า 133

ตารางที่ 3 สาธารณรัฐประชาชนจีน : ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

รายการ	2523	2528	2533	2537	2538
1. ประชากร (ล้านคน)	987.05	1058.51	1,143.33	1,198.50	1,221.21
1.1 ประชากรในเมือง (ล้านคน)	191.40	250.94	301.91	343.01	351.74
1.2 ประชากรในชนบท	795.65	807.57	841.42	855.49	859.47
2. ผลผลิตสำคัญของภาคเกษตรกรรม					
2.1 ธัญพืช (ล้านตัน)	620.56	379.11	446.24	445.10	466.62
2.2 ฝ้าย (ล้านตัน)	2.71	4.15	4.51	4.34	4.77
2.3 น้ำมันพืช (ล้านตัน)	7.69	15.78	16.13	19.90	22.50
2.4 อ้อย (ล้านตัน)	22.81	51.55	57.62	60.93	65.42
2.5 ใบชา (พันตัน)	304.00	432.00	540.00	588.00	589.00
2.6 ผลไม้ (ล้านตัน)	6.79	11.64	18.74	35.00	42.15
2.7 เนื้อสัตว์ (ล้านตัน)	N.A	19.27	28.57	44.99	52.60
2.8 ผลิตภัณฑ์จากพืช & สัตว์น้ำ (ล้านตัน)	4.50	7.05	12.37	21.43	25.17
3. ผลผลิตที่สำคัญของภาคอุตสาหกรรม					
3.1 ผ้าฝ้าย (พันล้านตัน)	13.47	14.67	18.88	21.13	26.02
3.2 กระดาษ & ผลิตภัณฑ์กระดาษ (ล้านตัน)	5.35	9.11	13.72	21.38	28.12
3.3 น้ำตาลทราย (ล้านตัน)	2.57	4.51	5.82	5.29	5.59
3.4 เครื่องปรับอากาศ (ล้านเครื่อง)	0.05	1.45	4.63	7.68	9.19
3.5 โทรทัศน์ (ล้านเครื่อง)	2.49	16.68	26.85	32.83	34.96
3.6 เครื่องซักผ้า (ล้านเครื่อง)	0.25	8.87	6.63	10.94	9.53
3.7 ถ่านหิน (พันล้านตัน)	0.62	0.87	1.08	1.24	1.36
3.8 น้ำมันดิบ (ล้านตัน)	105.95	124.90	138.31	146.08	150.05
3.9 พลังงานไฟฟ้า (พันล้านกิโลวัตต์)	300.60	410.70	621.20	928.10	1,007.70
3.10 เหล็ก (ล้านตัน)	37.12	46.79	66.35	92.61	95.36
3.11 ผลิตภัณฑ์เหล็ก (ล้านตัน)	27.16	36.93	51.53	84.28	89.80
3.12 ซีเมนต์ (ล้านตัน)	79.86	145.95	209.71	421.18	475.91
4. การขนส่ง					
4.1 ปริมาณการขนส่งสินค้า (พันตัน)	5.47	7.49	9.71	11.80	12.35
4.2 จำนวนผู้โดยสาร (พันคน)	3.42	7.73	10.93	10.93	11.73
5. ระบบโทรคมนาคม					
5.1 มูลค่าการให้บริการด้านการสื่อสารและไปรษณีย์1/ (พันล้านหยวน)	1.30	3.00	8.20	68.80	98.90
5.2 โทรศัพท์ (ล้านเครื่อง)	4.19	6.26	12.74	28.88	57.62
6. การเงิน					
6.1 เงินฝาก (พันล้านหยวน)	166.10	427.30	1,164.50	2,932.80	3,878.30
6.2 เงินให้สินเชื่อ (พันล้านหยวน)	241.40	590.60	1,516.60	3,160.30	3,939.30

ที่มา : China Almanac of Statistics

ตารางที่ 4 สถานการณ์รัฐประชาชนจีน : ดัชนีสำคัญทางเศรษฐกิจปี 2534 - 2538

รายการ	2534	2535	2536	2537	2538
1. Per Capita GNP (ดอลลาร์สหรัฐ)	393	415	463	428	506
2. สัดส่วน (ร้อยละ) ของ GDP					
- การลงทุนในประเทศเบื้องต้น	34.4	36.6	39.3	40.4	38.6
- การออมในประเทศเบื้องต้น	38.9	37.8	38.0	38.7	37.1
- ดุลบัญชีเดินสะพัด	1.0	0.4	-0.6	0.4	1.0
3. อัตราเงินเฟ้อ (%)	2.9	8.0	14.5	21.7	14.8
4. สินค้าออก					
4.1 มูลค่าสินค้าออก	71.9	85.0	91.8	121.0	148.8
4.2 อัตราการขยายตัว (%)	16.0	18.2	8.0	31.8	22.9
5. สินค้าเข้า					
5.1 มูลค่าสินค้าเข้า	63.8	80.6	104.0	115.7	132.1
5.2 อัตราการขยายตัว (%)	19.5	26.3	29.0	11.3	14.2
6. ดุลการค้า	8.1	4.4	-12.2	5.3	16.7
7. ดุลบริการ	3.9	1.6	3.0	2.9	3.2
8. ดุลบัญชีเดินสะพัด	12.0	6.0	-9.2	8.2	19.9
9. ทุนสำรองระหว่างประเทศ	43.7	20.6	20.8	52.0	70.0
10. ทุนสำรองที่มีอยู่สามารถนำเข้าได้ (เดือน)	8.2	3.1	2.4	5.4	6.4
11. อัตราแลกเปลี่ยน (หยวน/ดอลลาร์สหรัฐ)	5.323	5.515	5.762	8.619	8.36
12. หนี้ต่างประเทศระยะยาว	60.8	69.3	72.5	77.4	N.A.

ที่มา : Asia Pacific Profiles 1996, หน้า 133 - 134

ตารางที่ 5 สาธารณรัฐประชาชนจีน : สินค้าส่งออกที่สำคัญ ปี 2533 - 2537

มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐ
(ร้อยละ)

รายการ	2533	2534	2535	2536	2537
1. สินค้าเกษตรกรรม					
1.1 ปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง	1,716 (2.1)	1,686 (1.6)	1,960 (1.5)	2,010 (1.4)	2,596 (1.4)
1.2 ผักสด	670 (0.8)	887 (0.9)	990 (0.8)	1,113 (0.8)	1,582 (0.9)
1.3 สัตว์มีชีวิต	711 (0.9)	755 (0.7)	890 (0.7)	853 (0.6)	1,152 (0.6)
1.4 ผักดองและผลิตภัณฑ์	722 (0.9)	883 (0.8)	940 (0.7)	963 (0.7)	1,019 (0.6)
1.5 กากไขมันพืช	583 (0.7)	813 (0.8)	532 (0.4)	462 (0.3)	852 (0.5)
1.6 อื่น ๆ	5,593	6,942	6,802	6,458	8,623
รวมสินค้าเกษตรกรรม	9,995	11,966	12,114	11,859	15,824
สัดส่วนของการส่งออกรวม	(12.2)	(11.5)	(9.5)	(8.1)	(8.6)
2. สินค้าอุตสาหกรรม					
2.1 เสื้อผ้าสำเร็จรูป	15,905 (19.5)	20,924 (20.1)	26,222 (20.5)	30,364 (20.8)	34,302 (18.7)
2.2 ของเด็กเล่น อุปกรณ์กีฬา	6,061 (7.4)	7,980 (7.7)	11,252 (8.8)	12,915 (8.8)	15,282 (8.4)
2.3 รองเท้า	3,644 (4.5)	6,153 (5.9)	8,678 (6.8)	11,625 (8.0)	13,713 (7.5)
2.4 สิ่งทอ	7,382 (9.0)	9,104 (8.7)	10,170 (7.9)	10,335 (7.1)	12,385 (6.8)
2.5 อุปกรณ์โทรคมนาคม	4,730 (5.8)	5,762 (5.5)	6,941 (5.4)	8,480 (5.8)	11,651 (6.4)
2.6 อื่น ๆ	27,588	36,398	45,737	55,281	72,667
รวมสินค้าอุตสาหกรรม	65,310	86,321	109,000	129,000	160,000
สัดส่วนของการส่งออกรวม	(80.0)	(83.0)	(85.1)	(88.4)	(87.4)
3. เหมืองแร่และอื่น ๆ	6,354	5,872	6,886	5,141	7,226
สัดส่วนการส่งออกรวม	(7.8)	(5.5)	(5.4)	(3.5)	(4.0)
การส่งออกรวม	81,659	104,159	146,000	146,000	183,000

ที่มา : Asia Pacific Profiles 1996, หน้า 135

ตารางที่ 6 สาธารณรัฐประชาชนจีน : ตลาดส่งออกสำคัญ ปี 2533 - 2537

หน่วย : ร้อยละ

ลำดับที่	ประเทศ	2533	2534	2535	2536	2537
1	ฮ่องกง	43.2	44.7	43.9	24.1	26.6
2	สหรัฐอเมริกา	8.5	8.6	10.1	18.5	18.0
3	ญี่ปุ่น	14.6	14.3	13.7	17.2	17.2
4	เยอรมนี	3.3	3.3	2.9	4.3	4.0
5	เกาหลีใต้	0.7	3.0	2.9	3.1	3.5
6	สิงคโปร์	3.2	2.8	2.4	2.5	2.2
7	สหราชอาณาจักร	1.1	1.0	1.1	2.1	2.0
8	เนเธอร์แลนด์	1.5	1.5	1.4	1.8	1.9
9	รัสเซีย	-	-	2.7	2.9	1.4
10	อิตาลี	1.4	1.3	1.3	1.4	1.3
11	ฝรั่งเศส	1.0	1.0	0.9	1.4	1.3
12	ออสเตรเลีย	0.7	0.8	0.8	1.2	1.3
13	แคนาดา	0.7	0.8	0.8	1.3	1.2
14	มาเลเซีย	0.6	0.7	0.8	0.8	1.0
15	ไทย	1.4	1.2	1.0	0.8	0.9
	ประเทศอื่น ๆ	18.1	15.0	13.3	16.6	16.2
	รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา : Direction of Trade, IMF

ตารางที่ 7 สาธารณรัฐประชาชนจีน : สินค้าเข้า 5 อันดับแรกในปี 2534 - 2538

มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐ
(ร้อยละ)

รายการ	2534	2535	2536	2537	2538
1. เครื่องจักรไม่ใช่ไฟฟ้า	7,414 (16.4)	8,502 (14.6)	13,209 (17.5)	20,045 (20.5)	21,605 (18.8)
2. เครื่องจักรที่ใช้ไฟฟ้า	5,848 (13.0)	7,370 (12.7)	9,430 (12.5)	13,445 (13.8)	17,074 (14.8)
3. ด้าย ผ้าผืน	5,072 (11.2)	6,587 (11.3)	7,997 (10.6)	8,605 (8.8)	10,747 (9.3)
4. อุปกรณ์การขนส่ง	2,228 (4.9)	3,242 (5.6)	6,997 (9.3)	11,991 (12.3)	10,446 (9.1)
5. เหล็กและเหล็กกล้า	2,152 (4.8)	2,755 (4.7)	4,222 (5.6)	8,659 (8.9)	6,226 (5.4)
6. อื่น ๆ	22,419	29,781	33,460	34,965	48,902
นำเข้ารวม	451,336	58,237	75,315	97,710	115,000

ที่มา : Asia Pacific Profiles 1996, หน้า 136

ตารางที่ 8 สาธารณรัฐประชาชนจีน : แหล่งสินค้านำเข้าปี 2533 - 2537

หน่วย : ร้อยละ

ลำดับที่	ประเทศ	2533	2534	2535	2536	2537
1	ญี่ปุ่น	14.2	15.7	16.7	22.5	21.3
2	สหรัฐอเมริกา	12.2	12.5	10.9	10.3	12.2
3	ฮ่องกง	27.0	27.5	25.1	10.1	8.7
4	เยอรมนี	5.5	4.8	4.9	5.8	6.1
5	เกาหลีใต้	0.4	1.7	3.2	5.2	6.1
6	รัสเซีย	-	-	4.3	4.8	3.2
7	อิตาลี	2.0	2.3	2.1	2.6	2.7
8	สิงคโปร์	1.6	1.7	1.5	2.6	2.4
9	ออสเตรเลีย	2.5	2.4	2.0	1.9	1.9
10	สหราชอาณาจักร	2.6	1.5	1.2	1.6	1.6
11	ฝรั่งเศส	3.1	2.5	1.8	1.6	1.5
12	อินโดนีเซีย	1.6	2.2	1.9	1.4	1.5
13	แคนาดา	2.8	2.6	2.4	1.3	1.4
14	มาเลเซีย	1.6	1.3	1.0	1.0	1.4
15	เบลเยียม - ลักเซมเบิร์ก	0.6	0.7	0.6	0.8	0.9
16	บราซิล	1.0	0.5	0.6	0.8	0.9
17	สวิตเซอร์แลนด์	0.7	0.7	0.6	1.0	0.8
18	ไทย	0.7	0.7	0.5	0.6	0.7
19	ประเทศอื่น ๆ	19.0	18.7	18.7	24.1	24.7
	รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา : Direction of Trade, IMF

ตารางที่ 9 สาธารณรัฐประชาชนจีน : มูลค่าการค้าและดุลการค้าระหว่างประเทศกับไทย
ปี 2518 - 2537

ปี	สินค้าออก (ล้านบาท)	สินค้าเข้า (ล้านบาท)	มูลค่าการค้า (ล้านบาท)	ดุลการค้า (ล้านบาท)	ดุลการค้าต่อมูลค่าการค้า (%)
2518	343.9	391.3	735.2	-47.4	-6.4
2519	1,462.5	1,265.9	2,728.4	196.6	7.2
2520	1,370.6	2,081.6	3,452.2	-711.0	-20.6
2521	1,703.7	1,494.6	3,198.3	209.1	6.5
2522	4,939.5	1,571.9	6,511.4	3,367.6	51.7
2523	8,535.1	2,530.7	11,065.8	6,004.4	54.3
2524	6,983.0	4,063.8	11,046.8	2,919.2	26.4
2525	5,374.5	7,053.0	12,427.5	-1,678.5	-13.5
2526	6,099.2	2,467.5	8,566.7	3,631.7	42.4
2527	7,448.8	4,295.1	11,743.9	3,152.7	26.8
2528	6,073.2	7,367.2	13,440.4	-1,294.0	-9.6
2529	6,917.1	7,252.8	14,169.9	-335.7	-2.4
2530	12,967.9	9,974.7	22,942.6	2,993.2	13.0
2531	17,191.3	12,008.3	29,199.6	5,183.0	17.8
2532	19,175.5	13,899.0	33,074.5	5,276.5	16.0
2533	28,283.0	6,815.0	35,098.0	21,468.0	61.2
2534	29,327.0	8,555.0	37,882.0	20,772.0	54.8
2535	30,979.0	9,801.0	40,780.0	21,178.0	51.9
2536	27,610.0	13,636.0	42,246.0	13,974.0	33.9
2537	34,897.0	23,336.0	58,233.0	11,561.0	19.9

ที่มา : กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 10 สาธารณรัฐประชาชนจีน : สินค้าสำคัญ 15 อันดับแรกที่ส่งออกไปยังประเทศไทย
ปี 2533 - 2537

หน่วย : ล้านบาท
(ร้อยละ)

ลำดับที่	รายการ	2533	2534	2535	2536	2537
1.	ผ้าผืน	2,049 (7.2)	2,714 (9.3)	3,235 (10.4)	4,908 (17.8)	4,517 (12.9)
2.	เคมีภัณฑ์	2,016 (7.1)	2,503 (8.5)	2,907 (9.4)	3,455 (12.5)	3,930 (11.3)
3.	เหล็กและเหล็กกล้า	7,424 (26.3)	6,502 (22.2)	5,631 (18.2)	1,362 (4.9)	3,412 (9.8)
4.	เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรม	1,506 (5.3)	1,817 (6.2)	1,682 (5.4)	2,025 (7.3)	3,222 (9.2)
5.	หนังสือพิมพ์และนิตยสาร	1,869 (6.6)	1,766 (6.0)	1,874 (6.1)	1,845 (6.7)	2,032 (5.8)
6.	เครื่องจักรใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	623 (2.2)	590 (2.2)	1,127 (3.6)	1,306 (4.7)	1,916 (5.5)
7.	กากพืชน้ำมันถั่วเหลือง ถั่วลิสง ผลปาล์ม	2,393 (8.5)	2,878 (9.8)	1,863 (6.0)	1,106 (4.0)	1,616 (4.6)
8.	เครื่องใช้ไฟฟ้า	531 (1.9)	393 (1.3)	951 (3.1)	1,031 (3.7)	1,591 (4.6)
9.	ผลิตภัณฑ์โลหะ	664 (2.4)	691 (2.4)	604 (2.0)	916 (3.3)	1,082 (3.1)
10.	เส้นใยใช้ในการทอ	938 (3.4)	809 (2.8)	1,118 (3.6)	994 (3.6)	969 (2.8)
11.	ด้ายทอผ้าและด้ายเส้นเล็ก	1,278 (4.5)	1,027 (3.5)	1,185 (3.8)	683 (2.5)	744 (2.1)
12.	เสื้อผ้า รองเท้า และผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	91 (0.3)	110 (0.4)	249 (0.8)	460 (1.7)	732 (2.1)
13.	สินแร่โลหะอื่น ๆ และเศษโลหะ	871 (3.1)	344 (1.2)	335 (1.1)	437 (1.6)	685 (2.0)
14.	เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	9 (0.0)	28 (0.1)	11 (0.4)	261 (0.9)	478 (1.4)
15.	เครื่องมือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การแพทย์	159 (0.6)	169 (0.6)	203 (0.7)	296 (1.1)	476 (1.4)
	รวมสินค้า 15 รายการ	22,291 (78.8)	22,174 (75.6)	22,872 (73.8)	20,773 (75.2)	26,927 (77.2)
	สินค้าอื่น ๆ	5,993 (22.2)	7,154 (22.4)	8,107 (26.2)	6,837 (24.8)	7,970 (22.8)
	สินค้าส่งออกทั้งสิ้น	22,283 (100)	29,327 (100)	30,979 (100)	27,610 (100)	34,897 (100)

ที่มา : กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 11 สาธารณรัฐประชาชนจีน : สินค้าสำคัญ 15 อันดับแรกที่นำเข้าจากไทย
ปี 2533 - 2537

หน่วย : ล้านบาท
(ร้อยละ)

ลำดับที่	รายการ	2533	2534	2535	2536	2537
1.	ยางพารา	3,177 (46.6)	3,679 (43.0)	4,783 (48.8)	4,624 (33.9)	6,092 (26.1)
2.	ข้าว	113 (1.7)	565 (6.6)	812 (8.3)	1,146 (8.4)	4,676 (20.0)
3.	น้ำตาลทราย	1,340 (19.7)	1,162 (13.6)	3,294 (4.0)	221 (1.6)	3,052 (13.1)
4.	พลาสติกแข็งแผ่นแข็ง	-	1	354 (3.6)	741 (5.4)	1457 (6.3)
5.	เส้นใยประดิษฐ์	459 (6.7)	781 (9.1)	841 (8.6)	453 (3.3)	880 (3.8)
6.	ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า	15 (0.2)	13 (0.2)	91 (0.9)	1,036 (7.6)	846 (3.6)
7.	กึ่งสแตนเลสแผ่นแข็ง	-	-	-	55 (0.4)	827 (3.5)
8.	เม็ดพลาสติก	146 (2.2)	718 (8.4)	273 (2.8)	808 (5.9)	503 (2.2)
9.	เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	18 (0.3)	1 (0)	21 (0.2)	1 (0)	368 (1.6)
10.	ผ้าฝ้าย	65 (1.0)	122 (1.4)	167 (1.7)	199 (1.5)	334 (1.4)
11.	หลอดภาพโทรทัศน์สี	-	-	-	190 (1.4)	287 (1.2)
12.	ด้ายเส้นใยประดิษฐ์	34 (0.5)	132 (1.5)	73 (0.8)	160 (1.2)	212 (0.9)
13.	ตู้เย็นและชิ้นส่วน	-	-	72 (0.7)	95 (0.7)	200 (0.9)
14.	เคมีภัณฑ์	75 (1.1)	184 (2.2)	89 (0.9)	135 (1.0)	173 (0.7)
15.	ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	371 (5.5)	150 (1.8)	257 (2.6)	156 (1.2)	144 (0.6)
	รวมสินค้า 15 รายการ	5,815 (85.3)	7,508 (87.8)	8,228 (83.9)	10,021 (73.5)	20,051 (85.9)
	สินค้าอื่น ๆ	1,000 (14.7)	1,047 (12.2)	1,575 (16.1)	3,616 (26.5)	3,285 (14.1)
	สินค้านำเข้าทั้งสิ้น	6,815 (100)	8,555 (100)	9,801 (100)	13,636 (100)	23,336 (100)

ที่มา : กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 12 สาธารณรัฐประชาชนจีน : ปริมาณเงินทุนไหลเข้าสุทธิปี 2533 - 2538

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2533	2534	2535	2536	2537	2538
1. เงินลงทุนโดยตรงสุทธิจากต่างประเทศ	2.7	3.5	7.2	23.1	31.8	33.3
- เงินลงทุนของจีนไปต่างประเทศ	(-0.8)	(-0.9)	(-4.0)	(-4.4)	(-2.0)	(-2.7)
- เงินลงทุนของต่างประเทศมาจีน	(3.5)	(4.4)	(11.2)	(27.5)	(33.8)	(36.0)
2. เงินลงทุนในหลักทรัพย์สุทธิ	-0.2	0.2	-0.1	3.0	3.5	3.6
3. เงินลงทุนสุทธิอื่น ๆ	0.4	3.9	-7.3	-2.7	-2.7	-2.6
รวม	2.9	4.6	-0.2	23.4	32.6	34.3

ที่มา : Asia Pacific Profiles 1996, หน้า 112

ตารางที่ 13 สาธารณรัฐประชาชนจีน : การลงทุนโดยตรงรวมจากต่างประเทศจำแนกรายประเทศ ปี 2522 - 2537

ประเทศ	จำนวนบริษัท (บริษัท)	สัดส่วน (%)	ทุนจดทะเบียน (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	สัดส่วน (%)
1.ฮ่องกง	108,914	65.0	103.9	72.7
2. ไต้หวัน	20,612	12.3	13.2	9.3
3. สหรัฐอเมริกา	11,554	6.9	8.2	5.7
4. ญี่ปุ่น	7,096	4.2	5.2	3.6
5. มาเก๊า	4,116	2.5	4.1	2.9
6. สิงคโปร์	3,307	1.8	3.3	2.3
7. เกาหลีใต้	2,321	1.4	1.3	0.9
8. แคนาดา	1,595	0.9	1.0	0.7
9. ไทย	1,361	0.8	1.6	1.1
10. ออสเตรเลีย	1,269	0.8	1.0	0.7
11. อื่น ๆ	5,632	3.4	0.1	0.1
รวม	167,507	100.0	142.9	100.0

ที่มา : Ministry of Foreign Trade and Economic Cooperation, China.

ตารางที่ 14. มณฑลยูนนาน : ผลิตภัณฑ์ในประเทศ (GDP) แยกตามรายสาขา ณ ราคาตลาด ปี 2521 - 2538

ปี พ.ศ.	มูลค่า (พันล้านหยวน)				สัดส่วนของ GDP (%)			อัตราการขยายตัว (%)			
	GDP	อุตสาหกรรม ขั้นปฐม	อุตสาหกรรม ขั้นที่ 2	อุตสาหกรรม ขั้นที่ 3	อุตสาหกรรม ขั้นปฐม	อุตสาหกรรม ขั้นที่ 2	อุตสาหกรรม ขั้นที่ 3	GDP	อุตสาหกรรม ขั้นปฐม	อุตสาหกรรม ขั้นที่ 2	อุตสาหกรรม ขั้นที่ 3
2521	6.905	2.946	2.758	1.201	42.7	39.9	17.4	-	-	-	-
2523	8.427	3.589	3.398	1.400	42.6	40.3	17.1	11.0	21.8	23.2	16.6
2528	16.496	6.607	6.541	3.348	40.1	39.7	20.2	19.2	84.0	92.5	139.1
2529	18.228	7.132	7.083	4.013	39.1	38.9	22.0	10.5	7.9	8.3	19.9
2530	22.903	8.406	8.403	6.067	36.7	36.7	26.6	25.6	17.9	18.6	51.2
2531	30.109	10.347	11.240	8.522	34.4	37.3	28.3	31.5	23.1	33.8	40.5
2532	36.305	11.901	13.806	10.598	32.8	38.0	29.2	20.6	15.0	22.8	24.4
2533	45.167	16.813	15.780	12.574	37.2	34.9	27.1	24.4	41.3	14.3	18.6
2534	51.741	16.948	17.956	16.837	32.8	34.7	32.5	14.6	0.8	13.8	33.9
2535	61.869	18.68	21.903	21.286	30.2	35.4	34.4	19.6	10.2	22.0	26.4
2536	77.921	19.171	32.706	26.044	24.6	42.0	33.4	25.9	2.6	49.3	22.4
2537	97.397	23.751	42.966	30.680	24.4	44.1	31.5	25.0	23.9	31.3	17.8
2538	120.668	30.527	53.663	36.478	25.3	44.5	30.2	23.8	28.5	24.9	18.9

ที่มา : Yunnan Almanac of Statistics

ตารางที่ 15 มณฑลยูนนาน : ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

รายการ	2521	2528	2533	2538
1. ประชากร (ล้านคน)	30.91	34.18	37.31	39.90
2. กำลังแรงงาน (ล้านคน)	13.13	16.72	19.23	21.49
3. ผลผลิตที่สำคัญของภาคอุตสาหกรรม				
3.1 ผ้าผืน (ล้านตัน)	105.07	151.52	179.74	139.64
3.2 กระดาษและผลิตภัณฑ์ (พันตัน)	51.20	101.70	154.30	304.10
3.3 น้ำตาลทราย (พันตัน)	140	330	510	940
3.4 บุหรี่ (ล้านหีบ)	0.63	2.06	4.48	6.70
3.5 เหล็ก (พันตัน)	351.20	561.60	801.50	1,405.00
3.6 ผลิตภัณฑ์เหล็ก (พันตัน)	255.90	459.60	689.70	1,443.40
3.7 ถ่านหิน (ล้านตัน)	14.83	16.38	22.27	28.03
3.8 พลังงานไฟฟ้า (พันล้านกิโลวัตต์)	5.25	7.55	12.58	22.84
3.9 ซีเมนต์ (ล้านตัน)	1.31	3.08	4.71	9.97
3.10 ไม้สัก (ล้านลูกบาศก์เมตร)	2.12	3.32	2.45	3.91
4. การสื่อสารและโทรคมนาคม				
4.1 ปริมาณการบรรทุกสินค้า (พันล้านตัน/กิโลเมตร)	6.23	15.41	26.07	30.77
4.2 ปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (พันล้านคน/กิโลเมตร)	2.43	7.28	8.77	13.79
4.3 มูลค่าการให้บริการไปรษณีย์และโทรคมนาคม (ล้านหยวน)	30.16	66.75	127.37	1,397.29
5. การคลัง				
5.1 รายได้ (พันล้านหยวน)	1.18	2.74	7.74	9.84
5.2 รายจ่าย (พันล้านหยวน)	1.83	3.67	9.08	23.51

ที่มา : Yunnan Almanac of Statistics

หมายเหตุ : มีการปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษีตั้งแต่ปี 2537 จึงทำให้งบประมาณรายได้ตั้งแต่ปี 2537 แตกต่างจากปีก่อนหน้านั้นและไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้

ตารางที่ 16 มณฑลยูนนาน : เครื่องใช้ภาวะเศรษฐกิจปี 2535 - 2538

รายการ	2535	2536	2537	2538
1. อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่แท้จริง (%)	10.9	10.0	11.0	9.8
2. รายได้เฉลี่ยต่อหัว (หยวน/ปี)				
- เมือง	1,848.2	2,375.7	3,110.0	3,684.0
- ชนบท	618.0	674.8	803.0	1,011.0
3. อัตราการว่างงาน (%)	2.3	2.3	2.2	2.3
4. อัตราเงินเฟ้อ (%)	7.0	18.9	15.8	18.1
5. สินค้าออก (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	648.7	774.0	1,044.0	1,220.0
6. สินค้าเข้า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	316.8	440.0	536.6	680.0
7. ดุลการค้า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	331.9	334.0	507.4	540.0

ที่มา : Asian Development Bank and Yunnan Province Authorities (ปี 2535 - 2537)
Yunnan Almanac of Statistics (ปี 2538)

ตารางที่ 17 มณฑลยูนนาน : ตลาดส่งออกที่สำคัญ ปี 2535 - 2538

หน่วย : ร้อยละ

อันดับที่	ประเทศ	2535	2536	2537	2538
1	ฮ่องกง	21.6	21.6	33.7	30.8
2	พม่า	34.1	34.3	24.3	29.5
3	ญี่ปุ่น	12.9	10.5	10.0	10.1
4	เวียดนาม	N.A	7.2	5.1	4.0
5	สหรัฐอเมริกา	4.6	3.5	3.9	3.2
6	ไทย	2.0	2.6	1.9	2.2
7	สิงคโปร์	5.8	3.1	3.5	2.1
8	มาเลเซีย	N.A	2.1	2.0	N.A
9	อื่น ๆ	N.A	15.1	15.6	N.A
รวม		100	100	100	100

ที่มา : Yunnan Provincial Foreign Trade and Economic Co-operation Bureau

ตารางที่ 18 มณฑลยูนนาน : แหล่งสินค้านำเข้าที่สำคัญ ปี 2535 - 2538

หน่วย : ร้อยละ

อันดับที่	ประเทศ	2535	2536	2537	2538
1	สหรัฐอเมริกา	16.5	13.9	16.6	16.0
2	พม่า	33.8	27.1	20.1	12.4
3	ฮ่องกง	22.7	15.0	10.0	10.7
4	อังกฤษ	2.8	7.5	15.5	N.A
5	เยอรมันนี	3.2	13.5	10.5	N.A
6	ญี่ปุ่น	4.1	6.5	8.1	4.2
7	อิตาลี	13.3	11.9	N.A	N.A
8	อื่น ๆ	20.1	4.6	N.A	N.A
		100	100	100	100

ที่มา : Yunnan Provincial Foreign Trade and Economic Co-operation Bureau

ตารางที่ 19 มณฑลยูนนาน : ดุลการค้ากับไทย ปี 2536 - 2538

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ปี	สินค้าออกของมณฑลยูนนาน	สินค้าเข้าของมณฑลยูนนาน	ดุลการค้า
2536	18.51	2.4	16.11
2537	19.9	0.03	19.87
2538	29.14	0.6	28.54

ที่มา : ฝ่ายการพาณิชย์ สถานกงสุลใหญ่ไทย ณ นครคุนหมิง

ตารางที่ 20 มณฑลยูนนาน : การลงทุนของต่างชาติจำแนกตามรายประเทศ ปี 2527 - 2538

ประเทศ	จำนวนโครงการ	สัดส่วน (%)	มูลค่าการลงทุน (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	สัดส่วน (%)
1. ฮองกง	596	45.3	653.2	47.0
2. มาเก๊า	19	1.4	198.6	14.3
3. ไต้หวัน	259	19.7	184.4	13.3
4. ไทย	70	5.3	117.5	8.5
5. สหรัฐอเมริกา	92	7.0	105.3	7.6
6. ญี่ปุ่น	33	2.5	13.8	1.0
7. พม่า	74	5.6	27.3	2.0
8. เยอรมนี	8	0.6	22.0	1.6
9. มาเลเซีย	6	0.5	13.7	1.0
10. แคนาดา	13	1.0	9.0	0.6
11. อื่น ๆ	145	11.0	45.5	3.3
รวม	1,315	100.0	1,390.3	100.0

ที่มา : Yunnan Provincial Foreign Trade and Co-operation Bureau

สรุปข้อมูลพื้นฐานของสาธารณรัฐประชาชนจีนและมณฑลยูนนาน ในปี 2538

	สาธารณรัฐประชาชนจีน	มณฑลยูนนาน
1. ระบบการปกครอง	สังคมนิยม มีพรรคคอมมิวนิสต์เป็นสถาบันที่มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย โดยที่รัฐบาลและรัฐสภาจะปฏิบัติตามนโยบายที่พรรคฯ กำหนด	เป็นมณฑลในเขตการปกครองของสาธารณรัฐประชาชนจีน
2. เขตการปกครอง	22 มณฑล 5 เขตปกครองอิสระ และ 4 เขตเทศบาลมหานคร	7 แขวง 8 แขวงปกครองอิสระ และ 2 เมืองที่ขึ้นตรงต่อมณฑล
3. เมืองหลวง	กรุงปักกิ่ง	นครคุนหมิง
4. พื้นที่	9.6 ล้านตารางกิโลเมตร โดยเป็นพื้นที่เพาะปลูก 10 % ป่าไม้ 13 % ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ 33.2 % ฯลฯ	0.394 ล้านตารางกิโลเมตร โดยเป็นที่ราบตามหุบเขา 6 % ที่ราบสูง 10 % และเขตภูเขาสูง 84 %
5. ประชากร	1211.21 ล้านคน มากเป็นอันดับ 1 ของโลก	39.9 ล้านคน มากเป็นอันดับ 14 ของประเทศ
6. ความหนาแน่นของประชากร	103 คน/ตารางกิโลเมตร	101 คน/ตารางกิโลเมตร
7. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)	5,826.05 พันล้านหยวน โดยเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมทางเกษตรกรรม 20.6 % อุตสาหกรรม 48.4 % และการบริการ 31 %	120.668 พันล้านหยวน โดยเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมทางเกษตรกรรม 25.3 % อุตสาหกรรม 44.5 % และการบริการ 30.2 %
8. รายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อหัว	ในเมือง 3,893 หยวน/ปี ชนบท 1,578 หยวน/ปี	เมือง 3,684 หยวน/ปี ชนบท 1,011 หยวน/ปี
9. อัตราเงินเฟ้อ	14.8 %	18.1 %
10. ดุลการค้า	เกินดุล 16.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ	เกินดุล 0.54 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
11. การลงทุนจากต่างประเทศ	ฮ่องกง (72.7 %) ไต้หวัน (9.3 %) และสหรัฐอเมริกา (5.7 %) ในช่วงปี 2522 - 2537 โดยประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 9	ฮ่องกง (47 %) มาเก๊า (14.3 %) ไต้หวัน (13.3 %) และไทย (8.5 %) ในช่วงปี 2527 - 2538
12. นักท่องเที่ยวต่างชาติ	46.3 ล้านคน	0.597 ล้านคน
13. รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ	8,730 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	170 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
14. จำนวนโทรศัพท์	4.7 เครื่องต่อประชากร 100 คน	1.9 เครื่องต่อประชากร 100 คน

เอกสารอ้างอิง

กัญญา อมรธีระกุล. ข้อมูลเศรษฐกิจสาธารณรัฐประชาชนจีน. กงสุลฝ่ายการพาณิชย์
ณ นครคุนหมิง. มิถุนายน 2540.

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. เศรษฐกิจจีนและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับไทย. เอกสารประกอบการ
สัมมนาทางวิชาการประจำปี 2539 คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
ณ โรงแรมมณเฑียรริเวอร์ไซด์. กรุงเทพฯ

Office of the Board of Investment. **Doing Business in the Greater Mekong Subregion.**

Office of the Prime Minister Royal Thai Government February 1995 and July 1996.

The Centre of Economic and Technology Research of Yunnan Provincial People's
Government. **Macro - Investigation on China, An Integrative Survey on
Yunnan Economy and Development and Management of Agriculture and
Mining Industry in Yunnan.** 1997.